

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

HANDREIKING PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

Een handreiking om te komen van projectplan
Waterwet tot projectbesluit Omgevingswet

INLEIDING

LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
  - 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
    - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.3 BEVOEGD GEZAG
  - 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
    - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
    - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
  - 4 DE PROJECTPROCEDURE
    - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
    - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
    - 4.3 VERKENNING
    - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
    - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 4.6 PROJECTBESLUIT
  - 5 PARTICIPATIE
    - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
    - 5.2 DOEL
    - 5.3 WIE
    - 5.4 HOE
    - 5.5 RESULTAAT
  - 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
    - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
    - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
  - 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
    - 7.1 GOEDKEURING
    - 7.2 BEKENDMAKING
    - 7.3 INWERKINGTREDING
    - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
  - 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
  - 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
    - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
    - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
  - 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
    - 10.1 OMGEVINGSPLAN
    - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
    - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
    - 10.4 COÖRDINATIE
  - 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
    - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
    - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
    - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
  - 12 OVERGANGSRECHT
    - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
    - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
  - 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
    - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
  - 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
    - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
    - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
    - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

INLEIDING

WAAROM EEN STELSELHERZIENING?

Het huidige omgevingsrecht is verbrokkeld en verdeeld over tientallen wetten. Er zijn aparte wetten voor milieu, waterbeheer, bodem, natuur, ruimtelijke ordening, bouwen, geluid, monumentenzorg, infrastructuur en mijnbouw. Deze versnippering leidt tot afstemmings- en coördinatieproblemen en tot verminderde kenbaarheid en bruikbaarheid voor alle gebruikers. De Omgevingswet - die naar verwachting op 1 januari 2022 in werking treedt - is nodig om de volgende redenen:

1. De huidige wetgeving sluit niet meer goed aan op huidige en toekomstige ontwikkelingen. De huidige wettelijke regels richten zich onvoldoende op duurzame ontwikkeling en houden onvoldoende rekening met regionale verschillen, de behoefte aan maatwerk in concrete projecten en het belang van vroegtijdige betrokkenheid van belanghebbenden bij de besluitvorming over projecten.

2. In de huidige situatie worstelen initiatiefnemers met verschillende wetten met elk hun eigen procedures, planvormen en regels. Bevoegde gezagen beoordelen een initiatief niet in samenhang en integraal komt niet of moeizaam tot stand.

De wetgever kiest voor integratie van tal van diverse wetten in één nieuwe wet. Het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht bundelt 26 wetten en de bij die wetten behorende uitvoeringsregelgeving. In deze uitvoeringsregelgeving zijn de 26 wetten verder ingevuld met allerlei meer gedetailleerde wetsartikelen. Tot die 26 wetten behoren de Waterwet, de Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming en de Wet op de ruimtelijke ordening.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

MAATSCHAPPELIJKE DOELEN EN VERBETERDOELEN

De wet kent maatschappelijke doelen en verbeterdoelen.

De maatschappelijke doelen zijn:

De wet is met het oog op een duurzame ontwikkeling, de woonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

De verbeterdoelen (Eenvoudiger en beter) zijn:

1. Het omgevingsrecht is inzichtelijk, voorspelbaar en gemakkelijk in het gebruik.
2. De leefomgeving staat op een samenhangende manier centraal in beleid, besluitvorming en regelgeving.
3. Een actieve en flexibele aanpak biedt overheden meer afwegingsruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken.
4. Besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat sneller en beter.

KERNINSTRUMENTEN OMGEVINGSWET

De Omgevingswet kent een 6-tal kerninstrumenten:

1. de Omgevingsvisie;
2. het programma;
3. de algemene Rijksregels;
4. de decentrale regelgeving in de vorm van de waterschapsverordening, het omgevingsplan en de omgevingsverordening;
5. het projectbesluit;
6. de omgevingsvergunning.

Deze handreiking richt zich op het vijfde kerninstrumenten en; het projectbesluit.

HET PROJECTBESLUIT

Het projectbesluit vervangt voor de waterschappen het projectplan op grond van de Waterwet. Het projectbesluit kan ook worden ingezet voor het bereiken van publieke doelen en het samenvallen met private initiatieven. Dit biedt de mogelijkheid dat bijvoorbeeld het waterschap tezamen met een bedrijf (consortium) de dijk versterkt en dit zoveel mogelijk combineert met de realisatie van een recreatiepark.

Er zijn fundamentele verschillen tussen het projectplan op grond van de Waterwet en het projectbesluit in het kader van de Omgevingswet. Reden voor het bestuur van de Unie van Waterschappen (UvW) om een traject in gang te zetten om te komen tot een 'Handreiking projectbesluit Omgevingswet'. Met daarbij in ieder geval een model voor de aanleg of wijziging van een primaire waterkering. Het Uniebestuur vindt het beschikbaar komen van een bestuurlijk gedragen handreiking van belang om individueel, als sector en tezamen met andere stakeholders tijdig, verantwoord en goed dit kerninstrument van de Omgevingswet te gaan gebruiken. De goede ervaringen met het UvW-model 'Projectplan Waterwet' (uitgave mei 2012) versterken deze keuze. De 'Handreiking Projectbesluit Omgevingswet' is een groeidocument. Dit omdat het proces omtrent de totstandkoming van de Omgevingswetgeving (Omgevingswet, AMvB's, Omgevingsregeling, invoeringswetgeving, Aanvullingswetgeving, omgevingsverordeningen, waterschapsverordeningen en omgevingsplannen) nog loopt. Bovendien is het de bedoeling om de handreiking nog verder aan te vullen met factsheets over onder meer het onteigeningsproces en het overgangsrecht. In verband met de talrijke wateropgaven is het belangrijk dat waterschappen vertrouwd raken met een goed, tijdig en verantwoord gebruik van het projectbesluit. Deze handreiking probeert daarin een wezenlijke bijdrage te leveren. In de handreiking zijn bij de diverse vraagstukken en aandachtspunten aanbevelingen opgenomen die de praktische betekenis van deze handreiking vergroten.

INLEIDING
LEESWIJZER
1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.3 BEVOEGD GEZAG
3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
4 DE PROJECTPROCEDURE
4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
4.3 VERKENNING
4.4 VOORKEURSBESLISSING
4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
4.6 PROJECTBESLUIT
5 PARTICIPATIE
5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
5.2 DOEL
5.3 WIE
5.4 HOE
5.5 RESULTAAT
6 TOEZICHT EN HANDHAVING
6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND
BESTUURSORGAAN
7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
7.1 GOEDKEURING
7.2 BEKENDMAKING
7.3 INWERKINGTREDING
7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
9.1 INSTRUCTIEREGELS
9.2 BEOORDELINGSREGELS
10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
10.1 OMGEVINGSPLAN
10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
10.4 COÖRDINATIE
11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
11.3 NADEELCOMPENSATIE
12 OVERGANGSRECHT
12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN
MEEKOPPELKANSSEN
14.3 CONTRACTVORM
LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Het projectbesluit is het instrument voor waterschappen, provincies en het Rijk om complexe projecten met een publiek belang te realiseren in de fysieke leefomgeving. Een project is een activiteit of een verzameling van activiteiten. Bij een project gaat het om:

- a. het bouwen van bouwwerken of de totstandbrenging van installaties of werken; of
- b. andere activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen.

Dit betekent voor waterschappen dat zij op grond van de Omgevingswet verschillende mogelijkheden behouden en krijgen als het gaat om het beheer van watersystemen en zelfs het waterketenbeheer. Waterschappen moeten met behulp van een projectbesluit in ieder geval primaire en op basis van provinciale instructies regionale dijken aanleggen en versterken en kunnen waterbergingsgebieden inrichten, de loop van watergangen wijzigen, baggerspecie verspreiden binnen een bepaalde zone en afvalwaterzuiveringsinstallaties aan leggen.

Een projectbesluit kan ertoe leiden dat de begrenzing van een beperkingengebied moet worden aangepast. De beperkingengebieden voor waterschappen omvatten de huidige kern- en beschermingszones voor waterstaatswerken zoals waterkeringen of watergangen. Een beperkingengebied is een bij of krachtens de wet aangewezen gebied waar vanwege de aanwezigheid van en werk of object regels gelden over activiteiten die gevolgen (kunnen) hebben voor dat werk of object.

Aangeraden wordt om deze handreiking als leidraad te hanteren bij de inzet van het projectbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

LEESWIJZER

Deze handreiking heeft tot doel diegenen die zich (gaan) bezighouden met de totstandkoming en uitvoering van projectbesluiten tijdig behulpzaam te zijn bij hun werk. Bestuurders, managers, omgevingsmanagers, projectleiders, juristen, projectmedewerkers, beleidsmedewerkers, vergunningverleners en handhavers kunnen hun voordeel doen met deze handreiking. Er is zoveel mogelijk gestreefd naar een leesbare, begrijpelijke en toegankelijke handreiking door onder meer:

- contextuele, procesmatige en inhoudelijke uitleg te geven over het nieuwe instrument projectbesluit en verschillen ten opzichte van het huidige projectplan Waterwet;
- het geven van voorbeelden;
- het doen van concrete aanbevelingen bij diverse vraagstukken;
- bij de handreiking een zelfstandig leesbaar en bruikbaar model projectbesluit primaire waterkeringen aan te bieden; en
- bij de handreiking een afwegingskader te voegen voor het bepalen of een vrijstelling, een vergunning eigen dienst, een projectbesluit (met een onderscheid tussen light of een integraal projectbesluit) de voorkeur verdient of is vereist.

Wetteksten

In deze versie van de Handreiking projectbesluit Omgevingswet wordt verwezen naar de volgende wetteksten:

- Geïntegreerde versie Omgevingswet met wijzigingen als gevolg van wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, inclusief de 1^e en 2^e Nota Wijziging (2019).
- Wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet, inclusief 1^e en 2^e Nota Wijziging (2019).
- AMvB's (Staatsblad 2018).

Veel gebruikte afkortingen

AMvB = Algemene Maatregel van Bestuur
 Awb = Algemene wet bestuursrecht
 MvT = Memorie van Toelichting
 Ow = Omgevingswet

Inhoud per hoofdstuk

Hoofdstuk 1 geeft met behulp van de zogeheten 'beleidscyclus Omgevingswet' een beschrijving van de plaats van het projectbesluit als kerninstrument ten opzichte van de andere kerninstrumenten in de fases van beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking, uitvoering en terugkoppeling.

Hoofdstuk 2 gaat in op de verschillen tussen het projectplan Waterwet en het projectbesluit Omgevingswet. Dit hoofdstuk behandelt wat een projectbesluit is en ook wie bevoegd gezag is in de diverse situaties die kunnen variëren van zelfstandig een projectbesluit nemen tot gezamenlijk met andere overheden komen tot een projectbesluit.

Hoofdstuk 3 beschrijft de typen projectbesluiten en biedt een afwegingskader om keuzes te maken tussen vrijstelling, vergunning eigen dienst, projectbesluit light of een integraal projectbesluit.

Hoofdstuk 4 behandelt de projectprocedure van kennisgeving voornemen tot en met projectbesluit met de bijbehorende stappen en aandachtspunten.

INLEIDING
LEESWIJZER
1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.3 BEVOEGD GEZAG
3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
4 DE PROJECTPROCEDURE
4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
4.3 VERKENNING
4.4 VOORKEURSBESLISSING
4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
4.6 PROJECTBESLUIT
5 PARTICIPATIE
5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
5.2 DOEL
5.3 WIE
5.4 HOE
5.5 RESULTAAT
6 TOEZICHT EN HANDHAVING
6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND
BESTUURSORGAAN
7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
7.1 GOEDKEURING
7.2 BEKENDMAKING
7.3 INWERKINGTREDING
7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
9.1 INSTRUCTIEREGELS
9.2 BEOORDELINGSREGELS
10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
10.1 OMGEVINGSPLAN
10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
10.4 COÖRDINATIE
11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
11.3 NADEELCOMPENSATIE
12 OVERGANGSRECHT
12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN
MEEKOPPELKANSEN
14.3 CONTRACTVORM
LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Hoofdstuk 5 en 6 gaan dieper in op de thema's participatie en handhaving van het projectbesluit. Participatie en handhaving worden na de gecoördineerde projectprocedure behandeld en niet aan het eind van de handreiking onder "Bijzondere aandachtsgebieden". De reden is dat deze twee thema's een belangrijke rol spelen in de gecoördineerde projectprocedure.

Hoofdstuk 7 beschrijft de vervolgstappen na vaststelling van het projectbesluit tot en met de rechtsbescherming bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoofdstuk 8 gaat in op de rol van andere overheden in termen van advies en instemming betrokken overheidsorganen.

Hoofdstuk 9 geeft aan dat er instructies en beoordelingsregels in acht moeten worden genomen bij projectbesluiten.

Hoofdstuk 10 behandelt de totstandkoming vereiste toestemmingen projectbesluit zoals de planologische toestemmingen op grond van het bestemmingsplan en het omgevingsplan, de toestemmingen voor uitvoeringsactiviteiten zoals verkeersbesluiten en benodigde omgevingsvergunningen en het proces.

Hoofdstuk 11 besteedt aandacht aan de uitvoering van de werkzaamheden, behandelt de diverse gedoogplichten op het gebied van waterbeheer, de overgang van benodigde eigendommen met de mogelijkheid tot onteigening, een belangrijke nieuwe rol van het algemeen bestuur van het waterschap en tenslotte nadeelcompensatie.

Hoofdstuk 12 geeft inzicht in het overgangsrecht en het vraagstuk wanneer er nog wel sprake is of kan zijn van een projectplan op grond van de Waterwet met een zogeheten eerbiedigende werking.

Hoofdstuk 13 betreft het Digitaal Stelsel Omgevingswet en het projectbesluit en in het bijzonder de bekendmakings- en publicatievereisten.

Hoofdstuk 14 gaat over bijzondere aandachtspunten, de Milieueffectrapportage, de mer-beoordelingsprocedure, Plan-MER, Project-MER, de 'Brede kijk' bij de taakuitoefening en contractvormen.

Bijlagen

In deze handreiking wordt verwezen naar verschillende bijlagen:

- Bijlage: de projectprocedure (schematisch)
- Bijlage: het afwegingskader
- Bijlage: factsheet overeenkomsten en verschillen projectplan (Waterwet) en projectbesluit (Omgevingswet)
- Bijlage: het model projectbesluit primaire waterkeringen

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

1. HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

De zogeheten beleidscyclus is een denkmodel bij de Omgevingswet. De beleidscyclus duidt welke instrumenten de bestuursorganen in de verschillende fasen van de cyclus tot hun beschikking moeten hebben en hoe deze instrumenten met elkaar samenhangen. De beleidscyclus dient als een soort gereedschapskist.

Het projectbesluit is een uitvoeringsinstrument waarbij het bij de inzet ervan belangrijk is om de samenhang met de andere kerninstrumenten voor ogen te houden:

- De omgevingsvisie kan als integrale langetermijnvisie op voorgenomen ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving het vertrekpunt vormen voor de start van een projectprocedure vanuit een bepaalde geformuleerde opgave (bijvoorbeeld versterken primaire waterkering in dijkvakken in de gemeente x en y).
- Het programma bevat een pakket aan beleidsvoornemens en maatregelen om doelstellingen en normen, de zogeheten omgevingswaarden, in de fysieke leefomgeving te bereiken. Daarnaast

kan het programma een aanleiding vormen om het instrument projectbesluit in te zetten.

- Het projectbesluit kan het omgevingsplan (de opvolger van het huidige bestemmingsplan) wijzigen als het in strijd is met dit besluit en het kan gelden als een omgevingsvergunning. Ook kan in gevallen waarin een projectbesluit niet verplicht is, gekozen worden voor een vergunning eigen dienst of vrijstelling op grond van de waterschapsverordening.
- In de omgevingsverordening kunnen instructieregels zijn opgenomen die het dagelijks bestuur van het waterschap verplichten om regionale keringen aan te leggen of te versterken.¹

Dit zijn enkele voorbeelden die aantonen dat het projectbesluit niet op zichzelf staat. Niet alleen een snellere en betere aanpak van projecten staat voorop, maar ook een integrale aanpak.

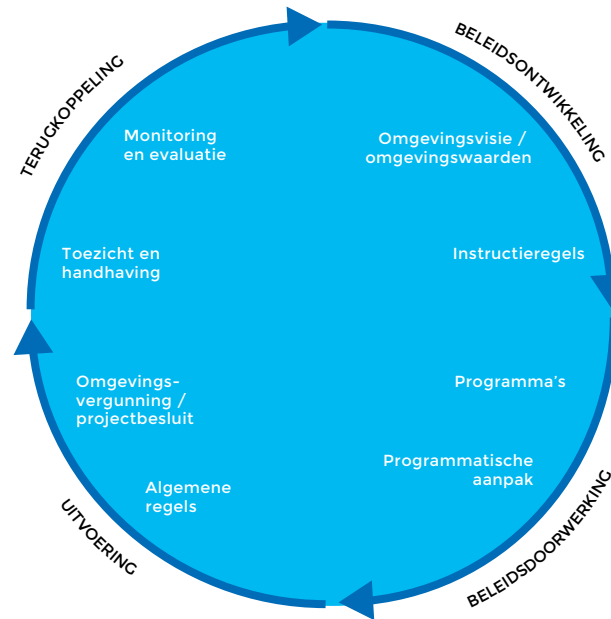
¹ Artikel 2.23, lid 1, onder a.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Figuur 1: de positie van het projectbesluit in de beleidsproces Omgevingswet

Aanbeveling

Breng de beleidsproces en vooral de praktische samenhang tussen de kerninstrumenten bij concrete projecten in beeld. Bepaal op basis daarvan de betekenis en inzet van het projectbesluit. Dit kan tot uiting komen door bijvoorbeeld in de omgevingsvisies van het Rijk, provincies en gemeenten de wateropgaven te benoemen.

INLEIDING
LEESWIJZER
1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
2.3 BEVOEGD GEZAG
3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
4 DE PROJECTPROCEDURE
4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
4.3 VERKENNING
4.4 VOORKEURSBESLISSING
4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
4.6 PROJECTBESLUIT
5 PARTICIPATIE
5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
5.2 DOEL
5.3 WIE
5.4 HOE
5.5 RESULTAAT
6 TOEZICHT EN HANDHAVING
6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
7.1 GOEDKEURING
7.2 BEKENDMAKING
7.3 INWERKINGTREDING
7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
9.1 INSTRUCTIEREGELS
9.2 BEOORDELINGSREGELS
10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
10.1 OMGEVINGSPLAN
10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
10.4 COÖRDINATIE
11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
11.3 NADEELCOMPENSATIE
12 OVERGANGSRECHT
12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
14.3 CONTRACTVORM
LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

2. VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

Het projectbesluit is een wettelijk instrument voor waterschappen voor het uitvoeren, in werking hebben en in stand houden van projecten met een publiek belang in de fysieke leefomgeving. Onder project verstaat de Omgevingswet:

- het bouwen van bouwwerken of de totstandbrenging van installaties of werken;
- andere activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen, inclusief activiteiten voor de winning van delfstoffen.

Een projectbesluit wordt vastgesteld door het dagelijks bestuur van het waterschap, gedeputeerde staten, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties of de minister die het aangaat in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In dat laatste geval kan met name gedacht worden

aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister van Economische Zaken en Klimaat.

Het dagelijks bestuur van het waterschap kan een projectbesluit vaststellen met het oog op de taken op het gebied van het beheer van watersystemen én het waterketenbeheer¹. Het projectbesluit kan dus worden ingezet voor een bredere categorie 'projecten' dan nu het geval is bij het projectplan in de Waterwet. Het projectplan op grond van de Waterwet ziet (slechts) toe op de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder. Onder waterstaatswerk wordt verstaan een waterkering, bergingsgebied, oppervlaktewaterlichaam of een ondersteunend kunstwerk, zoals een stuw. Een rioolwaterzuiveringsinstallatie valt daar in het kader van de Waterwet niet onder.

¹ Artikel 5.44, lid 4, Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

De Omgevingswet verstaat onder watersysteem, evenals de Waterwet, een samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken. Dit betekent onder meer dat er voor het uitvoeren van een project op het gebied van het wegbeheer en het in werking hebben en in standhouden daarvan geen projectbesluit kan worden vastgesteld door het waterschapsbestuur.

Voor waterschappen bouwt het projectbesluit voort op het projectplan op grond van de Waterwet. Ook op basis van die wetgeving kan geen projectplan voor het uitvoeren van een wegenproject worden vastgesteld.

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

Het projectbesluit is qua opzet, reikwijdte en doorwerking anders dan het projectplan. Onderstaande opsomming geeft de belangrijkste verschillen weer tussen het projectplan Waterwet en het projectbesluit Omgevingswet (zie ook bijlage factsheet overeenkomsten en verschillen projectplan en projectbesluit).

- a. Het projectbesluit vervangt niet alleen het projectplan, maar ook het Tracébesluit op grond van de Tracéwet, het inpassingsplan in het kader van de Wet ruimtelijke ordening en daarmee samenhangende coördinatieregelingen en de coördinatieregeling op grond van de Ontgrondingenwet;
- b. het dagelijks bestuur van het waterschap is het bevoegd gezag voor alle projectbesluiten, zodat het algemeen bestuur van het waterschap alleen invloed op de besluitvorming van het dagelijks bestuur kan uitoefenen via de generieke politiek-bestuurlijke controle-instrumenten. Onder het huidig recht is het algemeen bestuur bevoegd met de mogelijkheid van delegatie aan het dagelijks bestuur²;

² Invoeringswet Ow, hoofdstuk 2, artikel 2.25, onderdeel B.

- c. Bij het projectbesluit wordt iedereen in de gelegenheid gesteld onder termijnstelling mogelijke oplossingen voor de opgave voor te dragen;
- d. voor zover het projectbesluit in strijd is met omgevingsplan (nu: bestemmingsplan) wijzigt het projectbesluit het omgevingsplan met regels die nodig zijn voor het uitvoeren, in werking hebben of in stand houden van dat project. Het stukje over 'strijd' is in artikel 5.52 gewijzigd/geschrapd om uit te drukken dat je ook regels kunt toevoegen (bijvoorbeeld: een vergunningsplicht in kunt stellen voor het beperkingengebied van je project), ook als de regels van het omgevingsplan verder niet in strijd zouden zijn met je project. In die gevallen waarin nog geen sprake is van een omgevingsplan geldt het projectbesluit op grond van het overgangsrecht als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Op grond van de Waterwet is het volgen van de projectprocedure beperkt tot de zogeheten omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit;
- e. het projectbesluit kan bepalen dat het besluit geldt als omgevingsvergunning of als een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen besluit (bijvoorbeeld verkeersbesluit) ter uitvoering van het projectbesluit. De handhavingsbevoegdheid met betrekking tot die vergunningen komt in dat geval bij het bevoegd gezag van het projectbesluit (dus in ons geval het waterschapsbestuur) te liggen. Er geldt een mede-handhavingsbevoegdheid voor die gevallen waarin in het Omgevingsbesluit een adviesrecht met instemming is bepaald³. Als de Minister(s) namens het Rijk of Gedeputeerde Staten een projectbesluit vaststellen met inbegrip van de omgevingsvergunning voor een wateractiviteit dan heeft het dagelijks bestuur van het waterschap een adviesrecht met instemming en derhalve een mede-handhavingsbevoegdheid;
- f. in het projectbesluit kan worden bepaald dat het projectbesluit geldt als een maatwerkvoorschrift op grond van Rijksregels. De mogelijkheden voor het opleggen van maatwerkvoorschriften over bodem worden voor en na de vaststelling van een projectbesluit uitgesloten als die strijdig zijn met het projectbesluit;

³ Via het aanvullingsspoor Grondeigendom zal de medehandhavingsbevoegd worden geregeld.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

- g. als de uitvoering van een projectbesluit (vastgesteld door de provincie of het Rijk) onevenredig wordt belemmerd door regels van een waterschap (waterschapsverordening) of gemeente (omgevingsplan) respectievelijk provincie (omgevingsverordening) kunnen die regels om dringende redenen buiten toepassing worden gelaten. Regels van omgevingsplan worden gewijzigd; andere regels kunnen buiten toepassing worden verklaard⁴;
- h. voor het projectbesluit moet de projectprocedure worden toegepast en die is gebaseerd op de 'sneller en beter'-aanpak: het voornemen, de verkenning, de voorkeursbeslissing, het (ontwerp) besluit en de eventuele uitwerking binnen het projectbesluit;
- i. vroegtijdig, bij de start van een project, nadenken over de participatiestrategie en deze ook communiceren;
- j. een projectbesluit treedt vier weken na bekendmaking van het goedkeuringsbesluit in werking, terwijl het projectplan in werking treedt met ingang van de dag na de bekendmaking. De beroepstermijn bij de Afdeling Bestuursrechtspraak is zes weken, startend vanaf het moment van bekendmaking;
- k. bij een projectbesluit kan worden bepaald, dat het besluit met inachtneming van de daarbij gestelde randvoorwaarden door het bevoegd gezag kan worden uitgewerkt en deel gaat uitmaken van het projectbesluit. Het projectplan kent deze uitwerkingsbevoegdheid niet;
- l. het onteigenings-Koninklijk Besluit dat door het waterschapsbestuur moet worden verkregen om over de voor het projectplan benodigde gronden te beschikken als minnelijke overeenstemming niet kan worden bereikt, maakt plaats voor een onteigeningsbeschikking door het algemeen bestuur van het waterschap;
- m. het projectbesluit moet voldoen aan bepaalde standaarden in verband met het raadpleegbaar zijn via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Bij het projectplan is dat niet het geval.

⁴ Artikel 5.53 Ow.

Aanbevelingen

- Vergroot de bewustwording binnen de organisatie omtrent de verschillen tussen het projectplan en het projectbesluit;
- breng de praktische gevolgen daarvan in beeld; en
- zet op basis daarvan de benodigde veranderingen in gang.

2.3 BEVOEGD GEZAG

2.3.1 WATERSCHAP BEVOEGD GEZAG PROJECTBESLUIT

Het dagelijks bestuur van een waterschap is verplicht om een projectbesluit vast te stellen in geval van de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen die niet in beheer zijn bij het Rijk⁵. Provinciale Staten kunnen waterschappen in de omgevingsverordening de verplichting opleggen tot aanleg of versterking van regionale keringen. Het Rijk doet de opgave voor dijkversterking voor primaire waterkeringen. De provincies doen de opgave voor versterking van regionale waterkeringen. Voor de aanleg of wijziging van andere waterstaatswerken door of vanwege de waterbeheerder kan vrijwillig voor vaststelling van een projectbesluit worden gekozen, mits via instructieregels geen verplichting is opgelegd.

Het algemeen bestuur moet in de waterschapsverordening vaststellen voor welke activiteiten en onder welke voorwaarden het waterschap zichzelf een vergunning eigen dienst verleent en wanneer er sprake is van een vrijstelling van vergunningplicht. Het is aan het waterschapsbestuur om te bepalen welke activiteiten in de waterschapsverordening vergunningsplichtig zijn, welke niet, wie een vrijstelling krijgt en wanneer een meldingsplicht geldt. In de Omgevingswet is niet bepaald dat in de waterschapsverordening de vergunning eigen dienst als zodanig moet worden geregeld. Het is een logisch gevolg van het huidige projectplan (een besluit in de zin van de Awb) en het facultatieve projectbesluit.

⁵ Artikel 5.46, lid 2, Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Als niet wordt gekozen voor het projectbesluit moet er een andere grondslag zijn voor het verrichten van de activiteit. Dat is de vergunningplicht in de Waterschapsverordening die dan gestalte krijgt in een vergunning eigen dienst als die vergunning aan de rechtspersoon waterschap wordt verleend. Gezien de samenhang tussen de waterschapsverordening en de besluitvorming over vrijwillige projectbesluiten is het aan te raden om in de toelichting bij de waterschapsverordening de juridische systematiek en gemaakte keuzes voor de verschillende instrumenten uiteen te zetten.

Een vergunning eigen dienst is een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit die het dagelijks bestuur van het waterschap aan zichzelf verleent, voor zover een vergunningplicht geldt op grond van de Omgevingswetgeving (het Besluit activiteiten leefomgeving of de waterschapsverordening). In geval van een vrijstelling is geen vergunning eigen dienst nodig. Dan moet het project en de daarmee verband houdende activiteiten wel vallen binnen de reikwijdte van de algemene regel die in de waterschapsverordening is opgenomen. Het schonen van een watergang binnen de leggerafmeting is een voorbeeld van een activiteit van het waterschap die onder een vrijstelling kan vallen. Deze handreiking heeft een afwegingskader 'projectplan-vergunning eigen dienst' als bijlage. Dit afwegingskader dient om keuzes te kunnen maken tussen een vrijstelling/vergunning eigen dienst en een projectbesluit en tussen de verschillende typen projectbesluiten⁶.

Sommige waterschappen, waaronder het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, hebben onder de Waterwet een onderscheid gemaakt tussen "eenvoudige waterstaatswerken" en "complexe waterstaatswerken". Dit onderscheid kan behulpzaam zijn om onder de Omgevingswet keuzes te maken tussen vergunning eigen dienst, vrijstelling of projectbesluit en ziet er als volgt uit:

Voorbeelden van werkzaamheden waarbij geen projectplanplicht geldt:

- Onderhoud- en herstelwerkzaamheden bij waterkeringen en watergangen (bijvoorbeeld bij baggeren). Dit geldt ook voor het vervangen van objecten, waarbij de maatvoering ongewijzigd blijft;
- Vergunningsplichtige of meldingsplichtige lozingen (bijvoorbeeld bij baggerwerkzaamheden);
- Derden zijn initiatiefnemer voor een waterstaatswerk (bijvoorbeeld een gemeente);
- Bouwwerken, werken en werkzaamheden waarbij geen direct verband is met de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk. Bijvoorbeeld bij de aanleg van enkele parkeerplaatsen waarvoor geen aanvullende waterberging hoeft te worden gegraven;
- Werken waarbij de maatvoering van een watergang ongewijzigd blijft, zoals bij het plaatsen van een beschoeiing;
- Het plaatsen van stuwten, op voorwaarde dat ze opgenomen zijn in het peilbesluit en de uitvoering van de werkzaamheden zodanig is dat de belangen van derden niet nadelig worden beïnvloed.

Voorbeelden van eenvoudige waterstaatswerken met (eenvoudige) projectplanplicht zijn:

- Aanleg van natuurvriendelijke oevers;
- wijziging van taluds (in combinatie met leggerwijziging);
- hermeandering van overige watergangen;
- graven en dempen van watergangen (in combinatie met leggerwijziging);
- verbreden en versmallen van watergangen;
- verleggen van polderkade (afhankelijk van locatie en belangen);
- stuwten (zonder basis in peilbesluit);
- aanleg van haventje (afhankelijk van dimensionering en belangen)
- wijziging van profiel van waterkering;
- aanleg van parkeerplaats met tevens wijziging van waterkering.

⁶ De makers van deze handreiking danken waterschap Limburg voor de bereidheid om gebruik te maken van het afwegingskader van het waterschap en inspanningen vanuit het waterschap om in samenwerking met de UwW-projectgroep "Projectbesluit Omgevingswet" te komen tot een afwegingskader in deze handreiking.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Voorbeelden van complexe waterstaatswerken met projectplanplicht:

- aanleg van (polder)gemaal;
- aanleg van waterbergingsgebied;
- aanleg en wijziging van hoofdwatergangen (afhankelijk van locatie en belangen);
- verleggen van polderkaden (afhankelijk van locatie en belangen).

Aanbevelingen

- Besluit tijdig of en in welke gevallen in de waterschapsverordening de mogelijkheid wordt opgenomen van een vergunning eigen dienst en/of een vrijstelling.
- Beschrijf hoe dat zich verhoudt tot de vrijwillige keuze voor een projectbesluit.

2.3.2 ANDERE OVERHEDEN BEVOEGD GEZAG PROJECTBESLUIT

Gedeputeerde Staten en de Minister van Binnenlandse Zaken of de Minister die het aangaat (zoals de Minister van Infrastructuur en Waterstaat) in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken⁷ kunnen projectbesluiten vaststellen voor projecten van provinciaal respectievelijk nationaal belang. Daarbij moeten zij wel het zogeheten subsidiariteitsbeginsel van de Omgevingswet⁸ in acht nemen. Het subsidiariteitsbeginsel houdt in dat het stellen van regels over de fysieke leefomgeving wordt overgelaten aan gemeenten en waterschappen, tenzij er bijzondere redenen zijn die het stellen van regels door de provincies of het Rijk rechtvaardigen. Onder bijzondere redenen worden verstaan:

- provinciale respectievelijk nationale belangen die niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door gemeenten of waterschappen kunnen worden behartigd;
- een doelmatige en doeltreffende uitoefening van taken en bevoegdheden op grond van de Omgevingswet; of
- de uitvoering van een internationaalrechtelijke verplichting.

⁷ Artikel 5.44, lid 1 Ow.

⁸ Artikel 2.3, Ow.

Gemeentebesturen zijn niet bevoegd om een projectbesluit te nemen, maar kunnen wel gemeentelijke projecten van publiek belang uitvoeren. Ten behoeve van de uitvoering van een gemeentelijk project van publiek belang kan het gemeentebestuur de coördinatie-regeling van toepassing verklaren op de wijziging van het omgevingsplan en de benodigde uitvoeringsbesluiten.

De gemeenteraad kan het opnemen van regels in het omgevingsplan voorbereiden met behulp van regels die gelden voor de projectprocedure voor het projectbesluit. De uitkomst van de procedure is dan niet een projectbesluit, maar het wijzigen van het omgevingsplan. Het komt regelmatig voor dat in een gebied meerdere overheden vanuit hun eigen opgave hun project willen realiseren. Bijvoorbeeld het Rijk met een rivierverruimingsopgave, de provincie met een opgave op het gebied van natuurontwikkeling, het waterschap met dijkversterking en een gemeente die ter plaatse de haven wil revitaliseren en de vaarweg naar de haven wil verdiepen. Er is dan sprake van meerdere bevoegde gezagen (zie ook hoofdstuk 2.3.3).

Aanbeveling

Ga na of in het stadium voor de kennisgeving van het voornemen in een gebied met opgaven van meerdere overheden de voorkeur uitgaat naar:

- a. het zelfstandig nemen van een projectbesluit; of
- b. het in gesprek gaan met de andere overheden over het combineren van de verschillende opgaven in één projectbesluit met één bevoegd gezag (zie hoofdstuk 4).

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

2.3.3 ÉÉN BEVOEGD GEZAG BIJ GEZAMENLIJK PROJECT

De Omgevingswet biedt in een aantal gevallen de mogelijkheid voor bevoegde gezagen om gezamenlijk één projectbesluit vast te stellen door één aangewezen bevoegd gezag. De andere bevoegde gezagen worden dan adviseurs van het aangewezen bevoegd gezag. Er bestaan verschillende mogelijkheden voor de bevoegde gezagen om het projectbesluit in gezamenlijkheid door één bevoegd gezag te laten vaststellen.

- a. Als een of meerdere ministers tezamen en Gedeputeerde Staten van een of meer provincies en het dagelijks bestuur van een of meer waterschappen gezamenlijk een project willen uitvoeren is de minister of zijn de ministers bevoegd om het projectbesluit vast te stellen. De bevoegdheid van de minister(s) om het projectbesluit vast te stellen kan met instemming van Gedeputeerde Staten van de provincie waar het project geheel of in hoofdzaak wordt uitgevoerd aan dit provinciaal bestuur worden overgedragen.
- b. Als Gedeputeerde Staten van een of meer provincies en het dagelijks bestuur van een of meer waterschappen gezamenlijk een project willen uitvoeren zijn gedeputeerde staten van de provincie waar het project geheel of in hoofdzaak wordt uitgevoerd bevoegd om het projectbesluit vast te stellen.
- c. Als het dagelijks bestuur van een of meer waterschappen het project wil uitvoeren is het dagelijks bestuur van het waterschap waar het project in hoofdzaak wordt uitgevoerd bevoegd om het projectbesluit uit te voeren.

De Omgevingswet bepaalt dat het dagelijks bestuur van het waterschap in ieder geval een projectbesluit vaststelt voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen die niet onder de verantwoordelijkheid van het Rijk vallen. Er zijn verschillende mogelijkheden voor het waterschapsbestuur om bij gebiedsprocessen waarbij ook het Rijk en/of een of meerdere provincies opgaven willen realiseren met behulp van het projectbesluit de bevoegdheidsvraag op een passende wijze te beantwoorden. Er zijn op hoofdlijnen drie mogelijkheden te onderscheiden, namelijk:

1. **Het ik-model**
Ieder bevoegd gezag stelt zijn eigen projectbesluit vast en doorloopt zijn eigen procedure af.
2. **Het afstemmingsmodel**
Ieder bevoegd gezag stelt zijn eigen projectbesluit vast en stemt de procedure zoveel mogelijk met de andere bevoegd gezagen.
3. **Het gezamenlijkmodel**
Het Rijk of de provincie waar het project geheel of in hoofdzaak wordt uitgevoerd wordt met instemming van de andere betrokken bevoegde gezag het bevoegd gezag en tot het vaststellen van een projectbesluit.

Aanbeveling

Maak per situatie aan de hand van de drie mogelijkheden een afweging van de voor- en nadelen bij het bepalen van de keuze. In geval van de aanleg, verlegging en versterking van primaire waterkeringen als hoofdregel hanteren we “waterschap bevoegd gezag projectbesluit, tenzij”.

INLEIDING
LEESWIJZER
1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.3 BEVOEGD GEZAG
3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
4 DE PROJECTPROCEDURE
4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
4.3 VERKENNING
4.4 VOORKEURSBESSLISSING
4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
4.6 PROJECTBESLUIT
5 PARTICIPATIE
5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
5.2 DOEL
5.3 WIE
5.4 HOE
5.5 RESULTAAT
6 TOEZICHT EN HANDHAVING
6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND
BESTUURSORGAAN
7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
7.1 GOEDKEURING
7.2 BEKENDMAKING
7.3 INWERKINGTREDING
7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
9.1 INSTRUCTIEREGELS
9.2 BEOORDELINGSREGELS
10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
10.1 OMGEVINGSPLAN
10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
10.4 COÖRDINATIE
11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
11.3 NADEELCOMPENSATIE
12 OVERGANGSRECHT
12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN
MEEKOPPELKANSEN
14.3 CONTRACTVORM
LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

3. VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

De Omgevingswet biedt het waterschapsbestuur veel ruimte om keuzes te maken of en zo ja, in hoeverre het projectbesluit wordt toegepast of dat kan worden volstaan met andere instrumenten van de Omgevingswet. Te denken valt aan de volgende mogelijkheden:

- a. Het wettelijk verplichte projectbesluit voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen in beheer bij het waterschap en de aanleg, verlegging of versterking van regionale waterkeringen vanwege instructieregels in de omgevingsverordening.
- b. Een facultatief projectbesluit op het gebied van watersystemen en het waterketenbeheer,
  - b1. voor zover aan het waterschap het beheer van watersystemen is toegedeeld bij provinciale verordening of bij ministeriële regeling.
  - b2. voor zover het betreft de zuivering van stedelijk afvalwater, gebracht in een openbaar vuilwaterriool, in een zuiveringstechnisch werk.

- c. Projectbesluit kan het omgevingsplan wijzigen en kan gelden als omgevingsvergunning. Bij de waterschappen noemen we het dan
  - c1. een integraal projectbesluit dat een omgevingsplan wijzigt en geldt als omgevingsvergunning en/of maatwerkvoorschrift voor allerlei activiteiten ter uitvoering van het project (waar onder bouwen, natuurbescherming of verkeer).
  - c2. een projectbesluit dat wel een omgevingsplan wijzigt, maar niet geldt als omgevingsvergunning voor alle deelaspecten (ook wel projectbesluit light genoemd).
- d. Een projectbesluit met de mogelijkheid van wijziging of uitwerking die deel uitmaakt van het projectbesluit en met inachtneming van de daarbij gestelde randvoorwaarden. Omdat een besluit ter uitwerking van een projectbesluit zelf ook een projectbesluit is, gelden de bepalingen over het projectbesluit ook voor een besluit ter uitwerking van een projectbesluit. In het projectbesluit kan worden bepaald dat dit besluit wordt uitgewerkt. Het projectbesluit bevat de voorwaarden waaraan de uitwerking moet voldoen¹.

¹ Invoeringswet Omgevingswet, MvT, p. 274.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

- e. Een vergunning eigen dienst of een vrijstelling op grond van de waterschapsverordening als er geen sprake is van een verplicht of facultatief projectbesluit.

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

Het afwegingskader (bijlage) is in sterke mate gebaseerd op het kader dat het bestuur van waterschap Limburg heeft vastgesteld. De UvW-projectgroep heeft dit afwegingskader in een aantal sessies aangepast met het idee om het voor de gehele waterschapssector bruikbaar te maken. Het afwegingskader is geen beslisboom. Dit betekent dat met behulp van het afwegingskader gekeken moet worden naar de concrete opgave en het concrete project. Vervolgens moet een afweging worden gemaakt en belangen worden gewogen die leiden tot een keuze. Een en ander betekent dat het afwegingskader als functie heeft om te helpen die afweging te maken, belangen te wegen en een keuze te maken. Het afwegingskader schrijft derhalve geen keuzes voor.

Bovendien is de toepassing van het afwegingskader niet alleen gericht op projecten op het gebied van het watersysteembeheer, maar ook op het waterketenbeheer. Aan die sessies hebben collega's deelgenomen die een sleutelfunctie vervullen in het traject van de Handreiking waterschapsverordening en collega's van waterschap Limburg. Uit de sessies blijkt een voorkeur om bij de keuze tussen de verschillende opties als hoofdregel te hanteren 'Vergunning eigen dienst, tenzij'. De projectgroep ziet de inzet van een vergunning eigen dienst vooral in situaties waarin:

- er geen sprake is van een verplicht projectbesluit;
- er geen sprake is van onteigening;
- geen tot nauwelijks derde belanghebbenden een rol spelen;
- de belangen van derden overzichtelijk van aard zijn en objectief gezien van geringe betekenis;
- geen tot nauwelijks omgevingsvergunningen van andere bevoegde gezagen nodig zijn;

- geen wijziging van een omgevingsplan aan de orde is;
- uitvoeringsbelangen (de wateropgave) en doorzettingsmacht met dit instrument voldoende zijn geborgd;
- de handhaving bij het waterschapsbestuur blijft berusten.

Aanbevelingen

- Zorg ervoor dat de handreiking Projectbesluit en de Handreiking Waterschapsverordening op dit punt consistent zijn en met elkaar in de pas lopen.
- Ga bij de toepassing van het afwegingskader zo mogelijk uit van de hoofdregel 'Vergunning eigen dienst, tenzij'.
- Pas het afwegingskader (bijlage) toe op aan de orde zijnde projecten om op zo operationeel niveau zo nodig met behulp van beslisbomen te komen tot concrete keuzes.

- INLEIDING
- LEESWIJZER
- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREIDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

4. DE PROJECTPROCEDURE

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van het proces om te komen tot een projectbesluit. De Omgevingswet uniformeert verschillende nu geldende procedures (waaronder Waterwet, Tracéwet, Wet ruimtelijke ordening) met als gevolg een overzichtelijker rechtsstelsel op het gebied van de fysieke leefomgeving. Beoogd wordt een snellere besluitvorming met een zorgvuldige maatschappelijke afweging. De verschillende stappen en wat daarbij nodig is worden beschreven, zodat de lezer als het ware procesmatig bij de hand wordt genomen. Een opvallend kenmerk van het proces is, dat het zich trechert van initiatief tot concrete besluitvorming naar uitvoering.

De realisatie van waterschapsprojecten staat in deze handreiking voorop, maar gezamenlijke gebiedsprocessen kunnen ertoe leiden dat de bevoegde gezagen de verschillende opgaven (bijvoorbeeld rivierverruiming, dijkversterking, natuurontwikkeling, havenreconstructie, uitdiepen vaarweg) combineren tot één project met één bevoegd gezag. Het bevoegde gezag of de bevoegde gezagen zorgen voor een passende participatie van de omgeving en kunnen (soms: moeten) een voorkeursbeslissing nemen.

Bij projectbesluitvorming zijn onderzoeksgegevens een belangrijk onderdeel. Onderzoeksgegevens mogen bij het nemen van een projectbesluit niet ouder zijn dan 2 jaar. Daarna moet worden onderbouwd dat deze gegevens nog actueel zijn. Achtergrond van deze vereisten is het terugdringen van onderzoekslasten.

Dit zijn enkele interessante elementen die in de projectprocedure aan de orde komen. De procedure om te komen tot een vastgesteld projectbesluit kan als volgt worden weergegeven. In deze procedure moet onderscheid gemaakt worden tussen het hoofdspoor (lichtblauw) en benodigde tussenstappen op grond van de mer-regelgeving (donkerblauw):

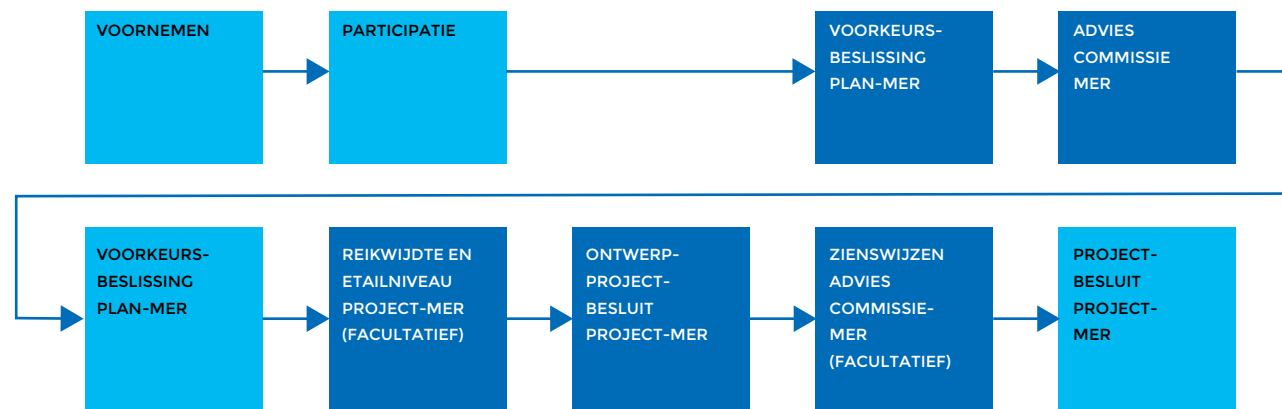

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Onderstaand worden de procedurestappen van het hoofdspoor nader toegelicht. In hoofdstuk 14.1 wordt verder ingegaan op de mer-procedure.

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

Het bevoegd gezag geeft kennis van zijn voornemen¹ om een verkenning uit te voeren naar een mogelijk bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving en om:

- een projectbesluit vast te stellen zonder daaraan voorafgaande voorkeursbeslissing; of
- een projectbesluit vast te stellen en ter voorbereiding daarvan een voorkeursbeslissing te nemen.

Bij een AMvB of bij besluit van het bevoegd gezag wordt bepaald wanneer een voorkeursbeslissing in ieder geval wordt genomen. Hieruit blijkt dat een voorkeursbeslissing niet verplicht is voor waterschappen. Waterschappen kunnen een besluit nemen over een voorkeursbeslissing en worden naar de huidige stand van de wetgeving niet bij AMvB verplicht tot het nemen van een voorkeursbeslissing in bepaalde gevallen.

¹ Artikel 5.47 Ow, lid 1 en 2: voornemen, artikel 5.2 Omgevingsbesluit: inhoud en kennisgeving voornemen.

Het voornemen om een verkenning uit te voeren naar een mogelijk bestaande of toekomstige opgave in de fysieke leefomgeving bevat in ieder geval:

- een beschrijving van die opgave;
- een beschrijving van de wijze waarop de verkenning zal worden uitgevoerd;
- de termijn waarbinnen de verkenning zal worden uitgevoerd;
- een vermelding van het bevoegd gezag; en
- of er al dan niet een voorkeursbeslissing wordt genomen.

Het bevoegd gezag geeft kennis van het voornemen². Hierbij stelt het bevoegd gezag iedereen, met het oog op de verkenning, in gelegenheid om onder termijnstelling mogelijke oplossingen voor te dragen voor de opgave. Het bevoegd gezag geeft daarbij uitgangspunten aan voor het redelijkerwijs in beschouwing nemen van die oplossingen.

² Artikel 3.12, Awb.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Het voornemen markeert de start van de procedure om uiteindelijk te komen tot een projectbesluit. Aan de openbare kennisgeving kan de start van een breed (informeel) participatieproces worden gekoppeld, waarin het bevoegd gezag overlegt met de relevante private belanghebbenden en overheden.

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

In de kennisgeving participatie³ wordt in ieder geval ingegaan op:

- wie worden betrokken;
- waarover zij worden betrokken;
- wanneer zij worden betrokken,
- wat de rol is van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer bij deze partijen; en
- waar aanvullende informatie beschikbaar is of komt.

Ook wordt aanbevolen om duidelijk te maken wat het doel is van het participatietraject om zo te voorkomen dat bij de omgeving verkeerde verwachtingen worden gewekt.

De kennisgeving vindt plaats op een door het bevoegd gezag te bepalen geschikte wijze, waardoor het voor de te verkennen opgave in de fysieke leefomgeving relevante publiek zo goed mogelijk wordt bereikt⁴. De kennisgeving voornemen en de kennisgeving participatie kunnen gelijktijdig plaatsvinden. Als er meer tijd nodig is om het participatieproces in te richten kan de kennisgeving participatie op een ander moment plaatsvinden. Uiterlijk bij de aanvang van de verkenning moet de kennisgeving participatie worden gedaan. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op het thema participatie.

³ Artikel 5.47, lid 3 Ow.

⁴ Artikel 5.3 Omgevingsbesluit.

4.3 VERKENNING

Bij de verkenning⁵ vergaart het bevoegd gezag de nodige kennis en inzichten over:

- de aard van de opgave;
- de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen; en
- de mogelijke oplossingen voor die opgave.

Met 'de aard van de opgave' wordt de aanleiding van het projectbesluit bedoeld. Het bevoegde gezag is verplicht de nodige kennis en inzichten te verkrijgen over de voor de fysieke leefomgeving relevante ontwikkelingen. Hierbij kan gedacht worden aan projecten van andere instanties. Als laatste moet het bevoegd gezag de mogelijke oplossingen voor de opgave onderzoeken met inachtneming van de ontwikkelingen in het gebied. Hier zullen ook de kosten van het project in kaart moeten worden gebracht.

De nadere invulling van de verkenning wordt aan het bestuursorgaan overgelaten, afhankelijk van de aard en omvang van het project. Met de verkenning wordt beoogd om te voorzien in een brede betrokkenheid en participatie van burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, andere bestuursorganen. Op die manier kan al in een vroeg stadium bij het ontwerp van het project rekening worden gehouden met de belangen en omstandigheden die spelen in de omgeving.

Degene die in het kader van de participatie een mogelijke oplossing heeft voorgedragen kan daarbij verzoeken dat het bevoegd gezag daarover advies vraagt aan een onafhankelijke deskundige. Het bevoegd gezag kan ook ambtshalve een onafhankelijke deskundige verzoeken te adviseren. Het bevoegd gezag beslist of de voorgedragen mogelijke oplossingen redelijkerwijs in beschouwing moeten worden genomen.

⁵ Artikel 5.48 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

4.4 VOORKEURSBESSLISSING

Slechts als in het voornemen van een projectbesluit is opgenomen dat er een voorkeursbeslissing⁶ komt of als dit bij AMvB is bepaald, wordt deze fase doorlopen. Het is voor waterschappen niet verplicht voorgeschreven om een voorkeursbeslissing te nemen. Daarom wordt deze fase alleen doorlopen als het waterschap hiertoe zelf besluit. In dat kader is het relevant om te beseffen dat wanneer er wordt gekozen om een voorkeursbeslissing vast te stellen, het daarmee ook vrijwel altijd verplicht is om een plan-MER op te stellen.

De voorkeursbeslissing kan inhouden:

- het uitvoeren van een project;
- een oplossing zonder project;
- een combinatie van het uitvoeren van een project en een oplossing zonder project met de uitvoering van andere projecten, of
- het niet uitwerken van een oplossing.

De voorkeursbeslissing vermeldt in ieder geval wat de voorkeur van het bevoegd gezag is⁷. Bij de motivering van die voorkeur geeft het bevoegd gezag in ieder geval aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zijn betrokken. Daarbij gaat het bevoegd gezag in op de door derden voorgedragen mogelijke oplossingen en de daarover door deskundigen uitgebrachte adviezen.

Op de voorbereiding van een voorkeursbeslissing van een projectbesluit is afdeling 3.4 Awb van toepassing⁸. In tegenstelling tot het voornemen kan door een ieder een zienswijze worden ingediend. Tegen de voorkeursbeslissing kan geen beroep worden ingediend, omdat het voornemen is aan te merken als een beslissing over de procedure ter voorbereiding van een besluit⁹.

6 Artikel 5.49 Ow, artikel 4.4, lid 2 Omgevingsbesluit.
7 Artikel 5.5 Omgevingsbesluit.
8 Artikel 16.70 Ow.
9 Artikel 6.3 Awb.

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

Na het voornemen, de verkenning en de eventuele voorkeursbeslissing en de keuze om een project uit te voeren, wordt een ontwerp-projectbesluit¹⁰ opgesteld.

Het projectbesluit wordt voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 Awb¹¹ (de uitgebreide openbare voorbereidingsprocedure). Het ontwerp van het projectbesluit, met de daarop betrekking hebbende stukken, wordt ter inzage gelegd waarna een ieder zienswijzen naar voren kunnen brengen¹². Op grond van het tweede lid zijn de afdelingen 3.6 en 3.7 van de Awb van toepassing op de voorbereiding van een projectbesluit. Afdelingen 3.6 en 3.7 gaan over de bekendmaking en mededeling respectievelijk motivering van besluiten¹³.

4.6 PROJECTBESLUIT

In het projectbesluit¹⁴ wordt aangegeven hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten zijn van de uitgevoerde verkenning. In ieder geval wordt daarbij ingegaan op de door derden voorgedragen mogelijke oplossingen en de daarover door deskundigen uitgebrachte adviezen.

Het projectbesluit bevat in ieder geval:

- een beschrijving van het project;
- de voor de fysieke leefomgeving relevante permanente of tijdelijke maatregelen en voorzieningen om het project te realiseren (bijvoorbeeld wegafsluitingen, bouwlocaties); en
- de maatregelen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving.

10 Artikel 16.71 Ow.
11 Artikel 16.71 Ow.
12 Artikel 16.23, lid 1 Ow.
13 Invoeringswet Omgevingswet, MvT, p. 274.
14 Artikel 5.51 Ow: inhoud projectbesluit, artikel 5.6 Ob: inhoud en uitvoerbaarheid projectbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Het projectbesluit biedt de mogelijkheid dat met één besluit alle toestemmingen voor het project worden verleend.

- Omdat het project in het algemeen niet zal passen binnen de regels van het geldende omgevingsplan, wijzigt het projectbesluit die regels, indien nodig voor uitvoeren, in werking hebben, in stand houden project. Het projectbesluit is daarmee ook een besluit tot (partiële) wijziging van het omgevingsplan of de omgevingsplannen, vanwege de realisatie en instandhouding van het project.
- Het projectbesluit geldt verder als omgevingsvergunning voor activiteiten ter uitvoering van het projectbesluit voor zover dat expliciet in het projectbesluit is bepaald en kan gelden als andere, bij AMvB aangewezen besluiten als dat uitdrukkelijk in het projectbesluit is bepaald¹⁵.
- In het Omgevingsbesluit¹⁶ zijn het verkeersbesluit op grond van de Wegenverkeerswet 1994 en de onttrekking van een weg aan de openbaarheid op grond van de Wegenwet aangewezen als andere besluiten die ook in het projectbesluit kunnen worden meegenomen.

Aanbeveling

Vertaal de procedure om tot een projectbesluit te komen naar de eigen projecten. Besteed daarbij vooral aandacht aan de vraagstukken over:

- a. het overgangsrecht rond projectplan Waterwet of projectbesluit Omgevingswet,
- b. vergunning eigen dienst of projectbesluit,
- c. wie het bevoegd gezag projectbesluit is,
- d. de inrichting van het participatieproces,
- e. het al dan nemen van een voorkeursbeslissing,
- f. de handhavingsbevoegdheid (zie ook de aanbeveling bij hoofdstuk 8.)
- g. het nemen van een integraal projectbesluit of een projectbesluit light.

¹⁵ Artikel 5.52 Ow.
¹⁶ Artikel 5.7, Omgevingsbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKNEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

5. PARTICIPATIE

De Omgevingswet stimuleert tijdige participatie om belangen, meningen en creativiteit vroeg op tafel te krijgen. De Omgevingswet definieert participatie als ‘het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden (burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen) bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit’. Hoe die participatie precies moet worden ingericht zegt de wet niet. Het bevoegd gezag en de initiatiefnemer krijgen de ruimte om hun eigen keuzes te maken, omdat de locatie, het soort besluit, de omgeving en de betrokkenen elke keer anders zijn.

In de Code Maatschappelijke Participatie, Eerder, breder en beter, Maatschappelijke participatie bij – MIRT – projecten, d.d. 21 mei 2014, wordt maatschappelijke participatie als volgt omschreven:

“Maatschappelijke participatie is de deelname van burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties aan het beleid- en besluitvormingsproces, oftewel het planproces. Het zoeken naar en inbrengen van initiatieven is hier onderdeel van. Maatschappelijke initiatieven zijn alternatieven en varianten voor een project. Participatie is nodig om informatie, kennis, belangen en standpunten te delen, met als doel een kwalitatief beter besluit,

met meer draagvlak en een korte doorlooptijd. Deze doelen worden bereikt door de meedenkkraft, initiatieven en ideeën uit de maatschappij. Participatie is succesvol als de verantwoordelijke bestuurders het enthousiast ondersteunen, ambtenaren het proces vakkundig regisseren en de inbreng vanuit het publiek een warm welkom krijgt. De Code is een uitwerking van de principes van Sneller & Beter en de MIRT spelregels. Hierin staan alle processtappen die een project met een rijksbijdrage moet doorlopen.”

De wetgever heeft bij het opstellen van de Omgevingswet en het inbedden van participatie gebruik gemaakt van opgedane ervaringen en in het verleden in andere trajecten uitgebrachte adviezen. In het bijzonder kan daarbij worden gedacht aan het advies van de Commissie versnelling besluitvorming infrastructurele projecten, ook wel de Commissie Elverding genoemd. Een van de verbeterdoelen van de Omgevingswet is het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

De Omgevingswet besteedt nadrukkelijk aandacht aan participatie bij het projectbesluit. In de paragrafen hieronder is uitgewerkt wat over participatie in het projectbesluit kan worden opgenomen. De focus ligt hierbij op de wettelijk verplichte stappen. Het is raadzaam om een uitgewerkt participatieplan te maken en dat per projectfase – participatie vindt plaats in alle fasen, van verkenning tot realisatie - te actualiseren.

Bij een complex project met veel verschillende belangen en een uitgebreid participatietraject kan er ook voor gekozen worden een apart 'Verantwoordingsdocument (maatschappelijke) participatie' op te stellen. Daarin kunnen de in de paragrafen hieronder beschreven onderwerpen worden toegelicht. In het projectbesluit zelf kan dan worden volstaan met een korte samenvatting en een verwijzing naar het document.

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

In de participatieparagraaf wordt ingegaan op het doel van participatie, door wie er is geparticipeerd, hoe de participatie was ingericht en wat het resultaat is van de participatie. Deze participatieparagraaf in het projectbesluit moet op alle onderdelen consistent zijn met de 'kennisgeving participatie' die eerder is gepubliceerd. Mocht dat niet het geval zijn, geef dan gemotiveerd aan waarom hier van is afgeweken.

5.2 DOEL

Beschrijf met welk doel het participatietraject is ingezet:

- Welk doel heeft het participatietraject?
- In de kennisgeving participatie is het doel van participatie in deze fase van het project aangegeven. Afhankelijk van onder andere de aard, omvang en de invloed op de fysieke leefomgeving kan het doel van participatie bijvoorbeeld zijn:
  - het vergroten van het kennisniveau;
  - het vergroten van het draagvlak;
  - het verzamelen van nieuwe, betere of aanvullende ideeën.

- Is het participatietraject volgens plan uitgevoerd? Zo nee, waarom niet? Hoe is het traject als proces ervaren door de deelnemers?
- Is het doel van de participatie behaald?

5.3 WIE

- Wie is benaderd? Hoe is bepaald welke stakeholders relevant zijn? Dit kan bijvoorbeeld zijn gebeurd op basis van geografische kenmerken, via gesprekken met het bevoegd gezag of gesprekken met reeds bekende stakeholders. Gebruik eventueel een (vereenvoudigde) stakeholdersanalyse als onderbouwing, zo nodig met kaart.
- Kon iedereen die dat wilde aansluiten, ook mensen die niet waren uitgenodigd?
- Kon iedereen overal bij zijn, of is gewerkt met vertegenwoordigers?
- Wie heeft daadwerkelijk deelgenomen, wie niet (en als die informatie beschikbaar en feitelijk is: waarom niet)?

5.4 HOE

Uit welke stappen bestond het participatieproces? Beschrijf welke participatie plaatsvond tijdens de verkenningsfase. Verbind met het doel: hoe is in het niveau van participatie, de gekozen momenten, werkvormen en middelen hierop aangesloten? Denk aan de volgende onderdelen:

- De rolverdeling tussen bevoegd gezag en initiatiefnemer.
- Participatie- en communicatiemomenten. Hoe zijn deze momenten gekozen? Lagen die van tevoren vast, zijn hier tijdens het proces andere keuzes voor gemaakt? Werden de momenten gekozen door de initiatiefnemer, of ook door de omgeving? Een grafisch figuur kan helpen om dit proces goed weer te geven.
- Welke kaders heeft het bestuur vooraf meegegeven voor de participatie? Waren bepaalde uitgangspunten 'ononderhandelbaar', waarom? Mochten deelnemers zelf ook kaders inbrengen?
- Welke werkvormen zijn toegepast? Wie leidde het proces, is bijvoorbeeld gebruik gemaakt van een 'onafhankelijke derde' als voorzitter?

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

- Is ervoor gezorgd dat alle stakeholders op de hoogte konden zijn, vooraf en tijdens het proces, ook degenen die niet aanwezig waren?
- Welke communicatiekanalen zijn ingezet? Bijvoorbeeld een persbericht, een inloopbijeenkomst of een adviesgroep.

Gebruik eventueel een logboek met de verschillende participatie- en communicatiemomenten en -middelen als onderbouwing.

5.5 RESULTAAT

Welke opbrengst heeft het participatieproces gehad en hoe is dat meegenomen in de besluitvorming? Dat wordt hier afgehecht.

- Welke oplossingsrichtingen zijn door de omgeving aangedragen? Hoe is hiermee omgegaan?
- Als op verzoek van stakeholders een onafhankelijke deskundige is ingezet, kan dat hier beschreven worden.
- Welke meekoppelkansen zijn aangedragen? Hoe is hiermee omgegaan?
- Welke eisen en wensen zijn opgehaald uit de omgeving? Hoe is hiermee omgegaan?
- Een selectie van de belangrijkste eisen uit het Klanteisensysteem (KES) kan als onderbouwing dienen.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

6. TOEZICHT EN HANDHAVING

De handhaving van het projectbesluit is al een punt van aandacht bij de projectprocedure en niet pas bij de uitvoering van het project. Daarom komt het onderwerp op deze plaats in de handreiking aan de orde. Het dagelijks bestuur van het waterschap zal namelijk een projectbesluit vaststellen met of zonder omgevingsvergunningen. Als gekozen wordt voor een projectbesluit met omgevingsvergunningen (integraal projectbesluit) dan krijgt het waterschapsbestuur ook de handhavingsbevoegdheid voor de meegenomen omgevingsvergunningen.

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

Tijdens de uitvoering van een project en achteraf, moet het worden beschermd en in stand worden gehouden. Handhaving speelt hierbij een rol. De handhaving van het projectbesluit ligt bij het dagelijks bestuur dat het projectbesluit heeft vastgesteld¹.

¹ Artikel 18.2, lid 3, Ow.

Als het projectbesluit ook omgevingsvergunningen voor de in het projectbesluit aangegeven activiteiten bevat is het waterschap ook bevoegd gezag voor toezicht op en handhaving van de daaraan verbonden voorschriften. Dit geldt niet voor het deel van het projectbesluit dat wijzigingen aanbrengt in het omgevingsplan. Hiervoor blijft het gemeentebestuur bevoegd gezag wat betreft het toezicht en de handhaving².

Het waterschapsbestuur heeft de keuze tussen een projectbesluit light, een gedeeltelijk integraal projectbesluit en een integraal projectbesluit:

1. Projectbesluit light

het projectbesluit vaststellen en de gecoördineerde projectprocedure voor alle omgevingsvergunningen benutten, waardoor de handhavingsbevoegdheid voor deze vergunningen bij die bevoegde gezagen blijft.

² Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 180 en p. 583.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

2. Gedeeltelijk integraal projectbesluit

het projectbesluit vaststellen inclusief een aantal omgevingsvergunningen, waardoor de handhavingsbevoegdheid voor alleen deze vergunningen aan het waterschapsbestuur toevalt en voor de gecoördineerde omgevingsvergunningen bij de bevoegde gezagen voor die vergunningen blijft.

3. Integraal projectbesluit

Het projectbesluit vaststellen inclusief alle benodigde omgevingsvergunningen, waardoor de handhavingsbevoegdheid voor alle vergunningen aan het waterschapsbestuur toevalt.

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om de bestuursdwangbevoegdheid toe te kennen aan een instemmend bestuursorgaan.³ In het Omgevingsbesluit⁴ kan worden geregeld dat het bestuursorgaan dat een instemmingsbevoegdheid heeft bij de vergunningverlening⁵, de bevoegdheid krijgt zelfstandig handhavend op te treden.⁶

Op het moment dat in het projectbesluit ook omgevingsvergunningen worden opgenomen, krijgen de bestuursorganen die anders bevoegd waren om de omgevingsvergunning te verlenen een recht van advies of advies met instemming⁷. Het waterschap kan in de positie terecht komen van adviseur in plaats van bevoegd gezag, indien het Rijk (minister) of de provincie (gedeputeerde staten) een projectbesluit vaststellen, inclusief een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit op grond van de waterschapsverordening.

Gelet op het streven om zo veel mogelijk met maar één bevoegd gezag voor vergunningverlening en handhaving te werken, is enigszins terughoudend gebruik gemaakt van de mogelijkheid om gevallen aan

te wijzen, waarin handhavende bevoegdheden aan instemmende bestuursorganen worden toegekend. Wanneer sprake is van een duidelijke meerwaarde als gevolg daarvan heeft de wetgever een adviesrecht met instemming bepaald. Bijvoorbeeld omdat het betrokken bestuursorgaan tevens de aangewezen toezichthouder is voor de desbetreffende activiteit of beheerder van het betrokken gebied, en dus doorgaans degene zal zijn die een overtreding constateert. Een andere reden kan zijn, dat er sprake is van bijzondere deskundigheid of een zwaarwegend belang.

Dit heeft erin geresulteerd dat in 13.3 Omgevingsbesluit een medehandhavingsbevoegdheid is opgenomen voor waterschappen en provincies omdat zij verantwoordelijk zijn voor beheer, bijvoorbeeld van een waterstaatswerk of een natuurgebied, waar ter bescherming van de daar aanwezige infrastructuur of natuur bijzondere eisen gelden en waar het dagelijks bestuur van het waterschap en GS ook zelf toezicht houden of laten houden.

Voor het dagelijks bestuur van een waterschap is dit geregeld in artikel 13.3, eerste lid, onder a, Ob. Het gaat om de handhaving van omgevingsvergunningen voor lozingsactiviteiten op een oppervlakte-waterlichaam met betrekking tot regionale wateren, voor lozingsactiviteiten op een zuiveringstechnisch werk en voor activiteiten die via de waterschapsverordening worden gereguleerd.

Voor het projectbesluit is in het Omgevingsbesluit geregeld dat de bestuursorganen die een advies met instemming hebben, de bevoegdheid krijgen zelfstandig handhavend op te treden⁸.

3 Artikel 18.3 Ow.

4 Artikel 13.3 Omgevingsbesluit.

5 Artikel 16.16 Ow.

6 Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 584.

7 Artikel 16.20 Ow.

8 In overleg met het ministerie van BZK is een wettelijke constructie van een dubbele handhavingsbevoegdheid overeengekomen. Zowel het bevoegd gezag projectbesluit als het oorspronkelijk bevoegd gezag zijn dan bevoegd tot handhaving.

- INLEIDING
- LEESWIJZER
- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

Aanbeveling

Ga als waterschapsbestuur bij het vaststellen van projectbesluiten in beginsel uit van een projectbesluit exclusief omgevingsvergunningen. Zorg ervoor dat de benodigde omgevingsvergunningen via de gecoördineerde projectprocedure worden verkregen. Deze benaderingswijze voorkomt dat er dubbele handhavingsbevoegdheden van de andere bevoegde gezagen (waar onder gemeentebesturen) met betrekking tot hun omgevingsvergunningen naar de waterschapsbesturen ontstaan. Als handhaving van omgevingsvergunningen van andere overheden voor de waterschapsbesturen geen beletsel vormen kan voor dat deel uiteraard worden gekozen voor een integraal projectbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

7. VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

Een projectbesluit moet in alle gevallen worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie waar het projectbesluit wordt uitgevoerd¹. Deze goedkeuring is noodzakelijk om de inbedding van een functioneel besluit van het waterschapsbestuur in het provinciaal besluit van Gedeputeerde Staten als algemeen democratisch orgaan te borgen. Gedeputeerde Staten zullen daarbij ook de geschrapte, de vervangende en aanvullende omgevingsplanregels moeten goedkeuren. Ook zullen Gedeputeerde Staten als er sprake is van een integraal projectbesluit in het kader van de goedkeuring de rechtmatigheid van alle opgenomen uitvoeringsbesluiten moeten beoordelen.

¹ Artikel 16.72 Ow.

Deze goedkeuring kan alleen worden geweigerd als het projectbesluit in 'strijd is met het recht². Op grond van artikel 16.72, lid 2, Omgevingswet betrekken gedeputeerde staten bij de beoordeling of er sprake is van strijd met het recht ook artikel 2.1, eerste en tweede lid, Omgevingswet.

Dit betekent dat Gedeputeerde Staten bij de beoordeling of er sprake is van strijd met het recht kijken of het dagelijks bestuur van het waterschap bij het vaststellen van het projectbesluit zich voldoende en op de juiste wijze rekenschap heeft gegeven van:

- de doelen van de Omgevingswet, en
- de samenhang van de relevante onderdelen en aspecten van de fysieke leefomgeving en
- van de rechtstreeks daarbij betrokken belangen op basis van een zorgvuldige afweging van die belangen.

² Artikel 10.27 Awb.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEKOPPELKNEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

De focus van de beoordeling door gedeputeerde staten ligt daarbij, conform het Bestuursakkoord Water, met name bij de doelen en belangen die geen betrekking hebben op het beheer van watersystemen en het waterketenbeheer. Het gaat om de beoordeling of in het projectbesluit de ruimtelijke belangen, cultuurhistorische belangen, landschappelijke- of natuurbelangen en andere niet aan het waterbeheer gerelateerde belangen op de juiste wijze zijn betrokken en afgewogen en dat deze niet onevenredig worden geschaad³.

7.2 BEKENDMAKING

Voor de bekendmaking van een goedgekeurd projectbesluit gelden de regels uit de Awb en Waterschapswet. Een projectbesluit wordt bekendgemaakt, respectievelijk meegedeeld, door een kennisgeving van het projectbesluit of de zakelijke inhoud daarvan⁴. Wordt bij de bekendmaking/mededeling alleen van de zakelijke inhoud kennisgeving gedaan, dan wordt het besluit tegelijkertijd ter inzage gelegd. Bij de bekendmaking wordt de dagtekening vermeld van het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten⁵.

Bij de bekendmaking van het vastgestelde projectbesluit wordt aangegeven op welke wijze en binnen welke termijn belanghebbenden tegen dit besluit beroep kunnen instellen⁶. Beroep staat alleen open voor belanghebbenden die op het ontwerp-projectbesluit zienswijzen naar voren hebben gebracht, tenzij dat verschoonbaar niet is gebeurd, of het beroep enkel is gericht tegen wijzigingen in het besluit ten opzichte van het ontwerp-projectbesluit⁷. De termijn voor het instellen van beroep is de gewone termijn uit de Awb van zes weken na de bekendmaking van het projectbesluit⁸.

3 Omgevingswet, MvT Invoeringswet Omgevingswet, consultatieversie 5 januari 2017, p. 145 – 146, MvT Invoeringswet Omgevingswet, juni 2017, p. 225.

4 Artikel 3.42, lid 3, en artikel 3.44 Awb.

5 Artikel 73, lid 5, Waterschapswet. De bekendmakingsregels worden veranderd door de Wet elektronische bekendmaking, kamerstukken 25218, waarvan het de bedoeling is dat die tegelijk met de Ow in werking treedt.

6 Artikel 3.45 Awb.

7 Artikel 6.13 Awb.

8 Artikel 6.7 Awb.

Op grond van de Omgevingswet⁹ wordt bij de bekendmaking van een projectbesluit of van een besluit tot uitvoering van een projectbesluit de bijzondere regeling voor gronden van het beroep¹⁰, vermeld¹¹. Dit houdt in dat bij een beroep tegen een projectbesluit geen gronden kunnen worden aangevoerd na afloop van de termijn voor het instellen van beroep. Daarnaast is het zo dat bij een beroep tegen een besluit tot uitvoering van een projectbesluit geen gronden kunnen worden aangevoerd die betrekking hebben op het projectbesluit waarop dat besluit berust. Deze constructie is nieuw onder de Omgevingswet en was voorheen geregeld in de Crisis- en herstelwet.

7.3 INWERKINGTREDING

Een projectbesluit van het dagelijks bestuur van het waterschap treedt in werking met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag waarop het goedkeuringsbesluit is bekendgemaakt¹². Dit is een wijziging ten opzichte van de Waterwet. Onder de Waterwet treedt een projectplan in werking de dag na bekendmaking. In spoedeisende omstandigheden kan het dagelijks bestuur bepalen dat het projectbesluit eerder in werking treedt. Van een spoedeisende omstandigheid kan bijvoorbeeld sprake zijn als een aanpak van een primaire waterkering met het oog op de veiligheid op zeer korte termijn noodzakelijk is¹³.

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

Nu het ontwerp-projectbesluit is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 Awb, staat er geen bezwaar open tegen een vastgesteld projectbesluit¹⁴.

9 Artikel 16.71, lid 3, Ow.

10 Artikel 16.86 Ow.

11 Invoeringswet Omgevingswet, MvT, p. 274.

12 Artikel 3.44, eerste lid, onder a, Awb en artikel 16.78, lid 4 Ow.

13 Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 573 en Invoeringswet Omgevingswet, MvT, p. 278.

14 Artikel 7.1, lid 1, onder d, Awb.

- INLEIDING
- LEESWIJZER
- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

Tegen het projectbesluit, een besluit ter uitvoering van een projectbesluit en de goedkeuring door gedeputeerde staten staat beroep in eerste en enige aanleg open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State¹⁵. Op grond van de Waterwet was deze vorm van rechtsbescherming alleen geregeld in geval van een projectplan voorbereid met een gecoördineerde projectprocedure.

In de situatie dat een private initiatiefnemer een verzoek doet om een projectbesluit te nemen en het waterschap wijst dat verzoek af, is er sprake van een besluit. De afwijzing heeft dan betrekking op het niet starten van de besluitvormingsprocedure voor het projectbesluit. Tegen het afwijzingsbesluit staat bezwaar, beroep en hoger beroep open. Op het afwijzingsbesluit is afdeling 3.4 Awb niet van toepassing¹⁶.

¹⁵ In artikel 2 van bijlage 2 bij de Awb zijn de besluiten opgenomen waartegen beroep in eerste en enige aanleg openstaat bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Met de Invoeringswet Omgevingswet zijn het projectbesluit en een besluit ter uitvoering van een projectbesluit in artikel 2 van bijlage 2 bij de Awb opgenomen, Hoofdstuk 2, artikel 2.2, onderdeel B. Invoeringswet omgevingswet, MvT, p. 354.

¹⁶ Artikel 16.73 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
  - 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
    - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.3 BEVOEGD GEZAG
  - 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
    - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
    - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
  - 4 DE PROJECTPROCEDURE
    - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
    - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
    - 4.3 VERKENNING
    - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
    - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 4.6 PROJECTBESLUIT
  - 5 PARTICIPATIE
    - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
    - 5.2 DOEL
    - 5.3 WIE
    - 5.4 HOE
    - 5.5 RESULTAAT
  - 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
    - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
    - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
  - 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
    - 7.1 GOEDKEURING
    - 7.2 BEKENDMAKING
    - 7.3 INWERKINGTREDING
    - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
  - 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
  - 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
    - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
    - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
  - 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
    - 10.1 OMGEVINGSPLAN
    - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
    - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
    - 10.4 COÖRDINATIE
  - 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
    - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
    - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
    - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
  - 12 OVERGANGSRECHT
    - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
    - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
  - 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
    - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
  - 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
    - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
    - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
    - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

8. ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDS- ORGANEN

De Omgevingswet¹ verklaart de procedure voor betrokkenheid van andere bestuursorganen (advies en instemming) van toepassing op de totstandkoming van een projectbesluit. Andere bestuursorganen hebben de bevoegdheid van advies of advies met instemming bij een projectbesluit op het moment dat er in het projectbesluit van het waterschapsbestuur omgevingsvergunningen worden opgenomen. Het bestuursorgaan dat anders bevoegd zou zijn om de vergunning te verlenen, krijgt in dat geval een recht van advies of advies met instemming. In welke gevallen sprake is van een advies- of instemmingsbevoegdheid is bepaald in afdeling 4.2 Omgevingsbesluit getiteld 'Betrokkenheid van andere bestuursorganen of instanties bij aanvraag om een omgevingsvergunning of maatwerkvoorschrift'. Deze afdeling is alleen van toepassing als het bestuursorgaan waaraan de bevoegdheid tot advies of instemming is toegekend, niet zelf bevoegd is. Er staan artikelen in over:

- a. advies en instemming door college van burgemeester en wethouders;
- b. advies door gemeenteraad;
- c. advies door gemeentelijke adviescommissie;
- d. advies en instemming door dagelijks bestuur waterschap;
- e. advies en instemming door Gedeputeerde Staten;
- f. advies en instemming door dagelijks bestuur vervoerregio;
- g. advies en instemming door Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
- h. advies en instemming door Minister van Defensie;
- i. advies en instemming door Minister van Economische Zaken en Klimaat;
- j. advies en instemming door Minister van Infrastructuur en Waterstaat;
- k. advies en instemming door Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;

¹ Artikel 16.20 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER
1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.3 BEVOEGD GEZAG
3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
4 DE PROJECTPROCEDURE
4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
4.3 VERKENNING
4.4 VOORKEURSBESLISSING
4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
4.6 PROJECTBESLUIT
5 PARTICIPATIE
5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
5.2 DOEL
5.3 WIE
5.4 HOE
5.5 RESULTAAT
6 TOEZICHT EN HANDHAVING
6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND
BESTUURSORGAAN
7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
7.1 GOEDKEURING
7.2 BEKENDMAKING
7.3 INWERKINGTREDING
7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
9.1 INSTRUCTIEREGELS
9.2 BEOORDELINGSREGELS
10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
10.1 OMGEVINGSPLAN
10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
10.4 COÖRDINATIE
11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
11.3 NADEELCOMPENSATIE
12 OVERGANGSRECHT
12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN
MEEKOPPELKANSSEN
14.3 CONTRACTVORM
LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

- l. advies en instemming door Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap;
- m. advies door bestuur veiligheidsregio;
- n. advies door inspecteur-generaal leefomgeving en transport;
- o. advies na toepassing flexibiliteitsregeling bevoegd gezag;
- p. instemming niet vereist;
- q. gronden verlenen of onthouden instemming.

Wanneer een verkeersbesluit op grond van de Wegenverkeerswet 1994 en de onttrekking van een weg aan de openbaarheid op grond van de Wegenwet worden meegenomen in het projectbesluit, is er sprake van een advies met instemming door het oorspronkelijke bestuursorgaan dat bevoegd zou zijn geweest².

² Artikel 5.8 Omgevingsbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

9. INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGS- REGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

Het Rijk en de provincies kunnen voorwaarden stellen aan de taak- of bevoegdheidsuitoefening van de waterschappen, zogenaamde instructies¹. In de Omgevingswet staan de grondslagen voor de provincies en het Rijk om instructieregels te stellen voor projectbesluiten (zowel projectbesluiten licht als integraal).

De Omgevingswet² bepaalt dat regels over een projectbesluit bij AMvB kunnen worden gesteld. De instructieregels voor projectbesluiten zijn geregeld in het Besluit kwaliteit leefomgeving, hoofdstuk 9. In dit hoofdstuk 9 worden instructieregels voor omgevingsplannen uit hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving van overeenkomstige toepassing verklaard op projectbesluiten van waterschappen³.

1 Artikel 2.28 Ow.
2 Artikel 2.25, lid 1, onder a, sub 4.
3 Besluit kwaliteit leefomgeving, Staatsblad 2018, 292, Nota van Toelichting, p. 478.

Dit betreft alle instructieregels die het Rijk stelt met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Hierop moet een uitzondering gemaakt worden als het belang van de instructieregel en het belang van het projectbesluit in elkaars verlengde liggen. Dat speelt bij één instructieregel die in dit besluit is opgenomen: een projectbesluit voor het wijzigen van een primaire waterkering hoeft niet te voldoen aan de instructieregels die dienen voor de bescherming van die waterkering⁴.

In de Omgevingswet staat⁵ dat bij omgevingsverordening regels kunnen worden gesteld over een projectbesluit van gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van het waterschap.

4 Besluit kwaliteit leefomgeving, Staatsblad 2018, 292, Nota van Toelichting, p. 478.
5 Artikel 2.23, lid 1 onder a, sub 4.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Provincies en het Rijk hebben naast de bevoegdheid tot het stellen van instructieregels ook de mogelijkheid om instructies te geven over de uitoefening van een taak of bevoegdheid. Gedeputeerde Staten kunnen, met inachtneming van de grenzen van artikel 2.3, lid 2 Omgevingswet de gemeenteraad of het waterschapsbestuur waarvan het beheergebied geheel of grotendeels in de betrokken provincie is gelegen een instructie geven over de uitoefening van een taak of bevoegdheid.⁶

De Minister die het aangaat kan, in overeenstemming met de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, met inachtneming van de grenzen van artikel 2.3, lid 3 Omgevingswet, een instructie geven aan het provinciebestuur, het gemeentebestuur of het waterschapsbestuur over de uitoefening van een taak of bevoegdheid.

De instructies kunnen door het provinciebestuur of het Rijk worden gegeven aan het waterschapsbestuur als dat nodig is:

- a. voor een samenhangend en doelmatig regionaal waterbeheer;
- b. met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

9.2 BEOORDELINGSREGELS

De Omgevingswet introduceert de rechtsfiguur van de beoordelingsregels door te bepalen dat bij AMvB (in dit geval het Besluit kwaliteit leefomgeving) regels worden gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 5.1 van de Omgevingswet. In dat artikel staan tal van omgevingsvergunningplichtige activiteiten die bij wet verboden zijn (waaronder een omgevingsplanactiviteit, een Natura 2000-activiteit, een ontgrondingsactiviteit, een rijksmonumentactiviteit) ofwel als vergunningsplichtig zijn aangewezen (waaronder een lozingsactiviteit, een milieubelastende activiteit, een wateronttrekkingsactiviteit, een omgevingsplanactiviteit, een Natura 2000-activiteit). Bij omgevings-

verordening kunnen ook beoordelingsregels worden gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning.

Zo zijn de beoordelingsregels voor de aanvraag van wateractiviteiten⁷ gesteld met het oog op:

- a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- b. het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- c. het vervullen van maatschappelijke functies door watersystemen;
- d. het beschermen van de doelmatige werking van een zuiverings-technisch werk.

Een ander voorbeeld zijn beoordelingsregels op grond van de waterschapsverordening en de omgevingsverordening (de zogeheten artikel 5.3 en 5.4-activiteiten). Als de aanvraag namelijk betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in de waterschapsverordening of de omgevingsverordening kan de omgevingsvergunning alleen worden verleend of geweigerd op de gronden die zijn bepaald in deze regelgeving.

Aanbeveling

Neem in geval van een integraal projectbesluit de instructie- en beoordelingsregels van het Rijk en de provincie in acht. Dit is aan de orde wanneer het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt en omgevingsvergunningen daar onderdeel van uitmaken.

⁶ Artikel 2.33, lid 1 Ow.

⁷ Artikel 5.18 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
    - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
    - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
    - 10.4 COÖRDINATIE
  - 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
    - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
    - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
    - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
  - 12 OVERGANGSRECHT
    - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
    - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
  - 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
    - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
  - 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
    - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
    - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
    - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

10. TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

Het uit te voeren project zal niet altijd passen in het geldende omgevingsplan voor het projectgebied. Een vastgesteld projectbesluit wijzigt echter het omgevingsplan met 'regels die nodig zijn voor het uitvoeren, in werking hebben of in stand houden van het project'¹. Het projectbesluit is daarmee dus ook een besluit tot (partiële) wijziging van het omgevingsplan, vanwege de realisatie en instandhouding van het project. Een afzonderlijk besluitvormingstraject om het omgevingsplan aan te passen is niet meer nodig. Als een project wordt uitgevoerd in verschillende gemeenten, worden op deze wijze meer omgevingsplannen gewijzigd.

¹ Artikel 5.52, eerste lid, Ow.

De wijziging van het omgevingsplan ziet alleen op het uitvoeren, in werking hebben en in stand houden van het project en beperkt tot die delen van het projectbesluit die met de regels van het omgevingsplan in strijd zijn. Het projectbesluit betreft immers alleen het mogelijk maken van het uitvoeren, in werking hebben of in stand houden van het specifieke project².

In de memorie van toelichting bij de Omgevingswet zijn een aantal voorbeelden opgenomen van onderdelen van het omgevingsplan die door een projectbesluit kunnen worden gewijzigd:

- regels die voorzien in het toelaten van bouw- en gebruiksmogelijkheden voor het project.
- het beperken van bouw mogelijkheden, of het beperken of uitsluiten van voorheen toegelaten functies.

² Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 54 en p. 515.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

- het toekennen van aanvullende functies ('dubbelbestemming' in de huidige terminologie).
- wijziging van de (digitale) verbeelding.
- regels die gelden voor een beperkingengebied³.

De regels van het omgevingsplan wijzigen met de bekendmaking van het projectbesluit, zo kan worden afgeleid uit artikel 5.52, eerste lid, Ow⁴.

10.1.1 Toetsingskader/beoordelingskader wijzigen omgevingsplan

Als het projectbesluit het omgevingsplan wijzigt, moet worden voldaan aan de eisen die aan de inhoud van een omgevingsplan worden gesteld⁵. Dat betekent dat de vereisten van hoofdstuk 4 van de Ow die gelden voor het omgevingsplan ook gelden voor het projectbesluit, in het bijzonder de paragrafen 4.1.2 en 4.3.1.

Het gedeelte van een projectbesluit dat een omgevingsplannen wijzigt, heeft op zichzelf een vergelijkbare vorm als een regulier door de gemeenteraad vastgesteld besluit tot wijziging van het omgevingsplan. In het projectbesluit wordt aangegeven op welke wijze het omgevingsplan wordt aangepast. Welke regels worden toegevoegd, geschrapt, gewijzigd of vervangen door andere regels. Ook moet worden aangegeven op welke wijze de verbeelding wordt aangepast. Dit deel van het projectbesluit wordt opgenomen in de geconsolideerde (doorlopende) versie van het omgevingsplan, dat digitaal beschikbaar wordt gesteld⁶.

Het projectbesluit wordt hiermee ook onderdeel van het beoordelingskader en de daarvoor geldende beoordelingsregels voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor bijvoorbeeld een bouwactiviteit. Als er nog geen sprake is van een omgevingsplan, maar een of meerdere bestemmingsplannen van toepassing zijn zal het

3 Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 178.

4 Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 515 en Invoeringswet Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 206.

5 Artikel 5.53, eerste lid, Ow.

6 Omgevingsbesluit, Staatsblad 2018, 290, Nota van Toelichting, p. 122.

projectbesluit, voor zover het strijdig is met het bestemmingsplan als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit gelden⁷.

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.2.1 Omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Het is van belang dat gemeenten na de inwerkingtreding van de Omgevingswet de tijd krijgen om de nu geldende bestemmingsplannen om te zetten naar één omgevingsplan (overgangsfase). Zolang er voor een gemeente nog geen omgevingsplan is, gelden alle onder de Wet ruimtelijke ordening vastgestelde besluiten (onder andere bestemmingsplannen, rijks- en provinciale inpassingsplannen en gemeentelijke beheersverordeningen) als een omgevingsplan van rechtswege.

Ook voor het projectbesluit geldt deze overgangsfase: gedurende de overgangsfase hoeft het projectbesluit niet direct het omgevingsplan te wijzigen. Als het project gedurende die tijd in strijd is met regels van het omgevingsplan geldt het van rechtswege als een 'omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit'⁸.

10.2.2 Omgevingsvergunning voor diverse activiteiten en toetsingskader

Het projectbesluit geldt verder als omgevingsvergunning voor de expliciet in het projectbesluit genoemde omgevingsvergunningen ter uitvoering van het projectbesluit en als toestemming voor andere, bij AMvB aangewezen, in het projectbesluit benoemde besluiten⁹. Het projectbesluit is daarmee zelf geen vergunning, maar vervangt als het ware die betreffende vergunning. Hierbij kan worden gedacht aan het projectbesluit dat geldt als een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of een omgevingsvergunning die betrekking heeft op

7 Artikel 22.16 Ow.

8 Invoeringswet Omgevingswet, VvW, nr. 2, Hoofdstuk 1, onderdeel J1, Invoeringswet Ow MvT, nr. 3, p. 334.

9 Artikel 5.52 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKNEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERAATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

natuurwaarden. Een dergelijke tijdelijke bouwvoorziening behoeft niet door inpassing in het omgevingsplan plaats te vinden, maar kan efficiënter met een tijdelijke omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit worden toegestaan¹⁰.

In artikel 5.7 Omgevingsbesluit zijn het verkeersbesluit op grond van de Wegenverkeerswet 1994 en de onttrekking van een weg aan de openbaarheid op grond van de Wegenwet aangewezen als besluiten die ook in het projectbesluit kunnen worden meegenomen.

De Omgevingswet¹¹ verklaart de beoordelingsregels die van toepassing zijn op de omgevingsvergunning voor de betreffende activiteit van overeenkomstige toepassing op het projectbesluit. Voor zover het projectbesluit geldt als vergunning, zullen aan het projectbesluit ook dezelfde voorschriften verbonden kunnen worden als die verbonden kunnen worden aan de betreffende vergunning.

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

Een projectbesluit kan ook als een maatwerkvoorschrift gelden¹². Van deze bevoegdheid kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt om een maatwerkvoorschrift te stellen over geluid- of trillinghinder ten gevolge van de voor een project benodigde bouw- of sloopwerkzaamheden of de normering van toe te passen bouwstoffen¹³. Voor het stellen van maatwerkvoorschriften in het projectbesluit is paragraaf 4.3.2 Ow van overeenkomstige toepassing.

10.3.1 Toetsingskader maatwerkvoorschriften

De Omgevingswet¹⁴ verklaart de beoordelingsregels¹⁵ die van toepassing zijn op de omgevingsvergunning voor de betreffende activiteit van overeenkomstige toepassing op het projectbesluit. Voor

zover het projectbesluit geldt als vergunning, zullen aan het projectbesluit ook dezelfde voorschriften verbonden kunnen worden als die verbonden kunnen worden aan de betreffende vergunning.

De wetgever zorgt er ook voor dat in de Omgevingswetgeving voor en na een projectbesluit geen mogelijkheid bestaat om maatwerkvoorschriften voor bodem vast te stellen die de uitvoering van het projectbesluit belemmeren¹⁶.

10.4 COÖRDINATIE

Het projectbesluit kan alle toestemmingen bevatten die nodig zijn voor het project, maar vaak is het praktisch om meer technische omgevingsvergunningen, zoals vergunningen voor bouwen, pas in een latere fase aan te vragen. Soms is het ook doelmatiger dat een uitvoeringsbesluit wordt genomen en vervolgens gehandhaafd door het bestuursorgaan dat daar normaliter mee is belast en niet door het waterschap¹⁷. Er kan dan gekozen worden om de besluiten die nodig zijn ter uitvoering van het projectbesluit, zogenoemde uitvoeringsbesluiten, na vaststelling van het projectbesluit gecoördineerd worden voorbereid met toepassing van afdeling 3.5 van de Awb¹⁸.

De coördinatieprocedure van afdeling 3.5 Awb voorziet er in dat de toestemmingen ter uitvoering van het projectbesluit die niet direct in het projectbesluit zijn meegenomen, gecoördineerd worden voorbereid. Dat wil zeggen dat deze zogenoemde uitvoeringsbesluiten dezelfde voorbereidingsprocedure volgen en dat beroep tegen deze besluiten alleen open staat bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Gedeputeerde Staten treden op als coördinerend bestuursorgaan als de coördinatieprocedure van toepassing is¹⁹ en hebben doorzettingsmacht.

¹⁰ Invoeringswet Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 206.

¹¹ Artikel 5.53 Ow, tweede lid.

¹² Artikel 5.7, lid 1, sub a, Omgevingsbesluit.

¹³ Invoeringsbesluit – deel 4 - Wijzigingen Omgevingsbesluit – artikelen en Nota van Toelichting, consultatieversie 20 oktober 2018, p. 155.

¹⁴ Het tweede lid van artikel 5.53 Ow.

¹⁵ Beoordelingsregels zijn de wettelijke regels van de Omgevingswet ter beoordeling van een vergunningaanvraag.

¹⁶ Aanvullingsbesluit Bodem Omgevingswet, artikelen en Nota van Toelichting, consultatieversie juli 2018, p. 82.

¹⁷ Omgevingswet, MvT, nr. 3, p. 54, 179-179 en p. 185-186.

¹⁸ Artikel 5.45 en artikel 16.7 Ow.

¹⁹ Artikel 5.45, lid 4, onder a, Ow.

- INLEIDING
- LEESWIJZER
- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

Het projectbesluit kan tevens als omgevingsvergunning gelden voor een ter uitvoering van dat besluit te verrichten activiteit (zie hiervoor ook paragraaf 2 van deze handreiking). Dit is alleen mogelijk als dit in het projectbesluit uitdrukkelijk is bepaald. Voorbeelden hiervan zijn de uitvoering van een bouw- of Natura 2000-activiteit. Het projectbesluit kan tevens gelden als verkeersbesluit of een besluit tot onttrekking van een (deel van een) weg aan de openbaarheid.

Echter, er kan ook voor worden gekozen om de uitvoeringsvergunningen niet op te nemen in het projectbesluit, maar om deze apart aan te vragen. In dat geval worden de uitvoeringsvergunningen gecoördineerd in procedure gebracht²⁰. Gedeputeerde Staten treedt op als coördinerend bestuursorgaan.

²⁰ Voor deze vergunningverlening is de nieuwe coördinatie-regeling van afdeling 3.5 van de Awb van toepassing.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

11. DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

Als het waterschap geen eigenaar is van de gronden die het nodig heeft voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk, zal het in beginsel toestemming van de rechthebbende moeten hebben voordat de werkzaamheden daadwerkelijk kunnen beginnen. Die toestemming kan op verschillende wijzen worden verleend: door overdracht van gronden, het bezwaren van de gronden met een zakelijk recht of het sluiten van een overeenkomst tussen de beheerder en rechthebbende(n) over het gebruik van de gronden.

Indien de rechthebbende niet wil meewerken en minnelijk overleg niet leidt tot een positief resultaat, kan het waterschap de medewerking van deze rechthebbende afdwingen. Dit kan door middel van het opleggen van een gedoogplicht of het onteigenen van de benodigde gronden. Daarop zal hieronder uitgebreider worden ingegaan.

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

Om een projectbesluit uit te kunnen voeren is het soms nodig om een gedoogplicht op te leggen. Dit is nodig wanneer de grondeigenaar of een andere rechthebbende geen toestemming verleent voor de realisatie, het in werking hebben of het in stand houden van een project op zijn terrein. Het gaat dan om situaties waarbij onteigening een te zwaar middel is, doordat de onroerende zaak nog goed bruikbaar blijft voor de rechthebbende. De gedoogplichten met betrekking tot het waterbeheer kennen hun oorsprong in de Waterstaatswet 1900 en de Waterwet. In het algemeen geldt dat toelichtingen, literatuur en jurisprudentie met betrekking tot de gedoogplichten in die wetten ook van toepassing zijn op de gedoogplichten in de Omgevingswet, omdat geen materiele wijzigingen zijn beoogd.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Op grond van de Omgevingswet¹ kan het waterschap bij beschikking een gedoogplicht opleggen voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk en de daarmee verband houdende activiteiten (voor zover dat voor de vervulling van zijn taken redelijkerwijs nodig is en de belangen van de rechthebbende onteigening niet vorderen). In de Omgevingswet² staat welke onderwerpen in ieder geval in de gedoogbeschikking moeten worden beschreven.

Een gedoogplicht moet worden voorbereid met de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Awb en treedt vier dagen na de bekendmaking daarvan in werking³. Coördinatie van de gedoogplichtbeschikking is overigens, anders dan die van de onteigeningsbeschikking in de (consultatieve versie van de) Aanvullingswet Grondeigendom⁴, niet uitgesloten.

De Omgevingswet bevat twee soorten gedoogplichten, namelijk gedoogplichten van rechtswege en gedoogplichtenbeschikkingen.

11.1 Van rechtswege

Voor een gedoogplicht van rechtswege hoeft geen (aparte) beschikking te worden afgegeven. Wel geldt een termijn voor het vooraf informeren van rechthebbenden⁵. Bezwaar of beroep is niet mogelijk.

Het dagelijks bestuur van het waterschap beschikt over de volgende gedoogplichten van rechtswege:

- a. Gedoogplichten wegen en waterstaatswerken⁶ bestaande uit:
- het door of namens de beheerder verrichten van onderhouds- en herstelwerkzaamheden aan de weg of het waterstaatswerk;
  - het door of namens de beheerder aanbrengen en in stand houden van meetmiddelen, seinen, merken, verkeerstekens of andere tekens, als dat volgens de beheerder nodig is voor de functievervulling van de weg of het waterstaatswerk;

- graaf- of meetwerkzaamheden voor het maken van ontwerpen voor het aanleggen, onderhouden of wijzigen van de weg of het waterstaatswerk; en
- het door of namens de beheerder aanleggen en in stand houden van elektrische geleidingen, voor zover dat niet plaatsvindt in afgesloten tuinen en erven die een geheel vormen met bewoonde percelen.

b. Gedoogplichten waterbeheer⁷ die bestaan uit:

- Het ontvangen op de gronden gelegen aan of in een oppervlaktewaterlichaam waarvan het onderhoud wordt verricht door of namens de beheerder van specie of maaisel, dat vanwege regulier onderhoud van dat oppervlaktewaterlichaam wordt verwijderd;
- het gedogen door de rechthebbende bij gronden waar het grondwater invloed ondervindt van een wateractiviteit in de vorm van het onttrekken van grondwater of het in de bodem brengen van water ter aanvulling van het grondwater dat samenhangt met het onttrekken, voor zover die activiteit wordt verricht op grond van een omgevingsvergunning of een melding;
- het gedogen door de rechthebbende bij gronden gelegen in of deel uitmakend van een oppervlaktewaterlichaam of bergingsgebied van wateroverlast en overstromingen door de afvoer of tijdelijk berging van oppervlaktewater; en
- het gedogen door de rechthebbende van maatregelen, in het kader van het beschermen van de kwaliteit van grondwaterlichamen opgenomen in een regionaal waterprogramma van de provincie, een waterbeheerprogramma van het waterschap of een programma van het college van burgemeester en wethouders.

c. Bevoegdheid tot betreden plaatsen met inbegrip van een woning voor zover die woning deel uitmaakt van een waterstaatswerk of daarmee rechtstreeks in verbinding staat⁸.

1 Artikel 10.17 lid 2 Ow.

2 Artikel 10.22 Ow.

3 Artikel 16.33 Ow.

4 Artikel 16.87a.

5 Artikel 10.4 Omgevingswet.

6 Artikel 10.2 Ow.

7 Artikel 10.3 Ow.

8 Artikel 10.5 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

COLOFON

- d. De rechthebbende moet graafwerkzaamheden, meetwerkzaamheden of het aanbrengen van tekens gedogen op zijn terrein wanneer dit nodig wordt geacht door het algemeen bestuur van het waterschap. Er is dan sprake van een beoogde vorm van ontwikkeling, gebruik of beheer van de fysieke leefomgeving waarvoor kan worden onteigend.
- e. Gedoogplicht bomen en beplantingen⁹: degene op wie een gedoogplicht bij beschikking rust, gedooft dat de initiatiefnemer bomen en beplantingen rooit, inkort of snoeit voor zover die bomen en beplantingen hinderlijk zijn voor de het tot stand brengen of opruimen van het werk van algemeen belang.
- f. Gedoogplicht toegang tot de onroerende zaak¹⁰: Voor de in de gedoogplicht bij beschikking genoemde werkzaamheden heeft de initiatiefnemer of diens gemachtigde toegang tot de onroerende zaak voor zover dat redelijkerwijs voor de uitvoering van zijn werkzaamheden nodig is.

11.1.2 Bij beschikking

Voor de overige gedoogplichten in de Omgevingswet geldt dat dat deze bij beschikking moeten worden opgelegd. Daarvoor gelden dus ook (nadere) procedurele vereisten en waarborgen. Een gedoogplicht bij beschikking kan worden opgelegd als voor een werk van algemeen belang:

- voor bepaalde of onbepaalde tijd gebruik moet worden gemaakt van een onroerende zaak;
- met de rechthebbende op de onroerende zaak ondanks een redelijke poging daartoe geen schriftelijke overeenstemming is bereikt over het gebruik daarvan;
- het gebruik van de onroerende zaak niet meer zal worden belemmerd dan redelijkerwijs nodig is; en
- de belangen van de rechthebbende redelijkerwijs onteigening niet vorderen.

9 Artikel 10.24 Ow.
10 Artikel 10.26 Ow.

Er moet aan alle opgesomde voorwaarden zijn voldaan (cumulatief), wil er overgegaan kunnen worden tot een eventuele oplegging van een gedoogplicht. Het opleggen van een gedoogplicht bij beschikking gebeurt op aanvraag van de initiatiefnemer of ambtshalve, als de initiatiefnemer op grond van deze wet zelf bevoegd is om voor het werk van algemeen belang een gedoogplicht op te leggen.

Er zijn twee soorten gedoogplichtbeschikkingen: beschikkingen die op aanvraag worden opgelegd (door de minister) en beschikkingen die ambtshalve (door de beheerder) kunnen worden opgelegd.

Het dagelijks bestuur van het waterschap kan gebruik maken van de volgende bij beschikking op te leggen gedoogplichten:

- Gedoogplichten infrastructuur en water¹¹ bestaande uit:
  - het opleggen van een gedoogplicht door het dagelijks bestuur van een waterschap aan een rechthebbende voor het tot stand brengen of opruimen van een werk ter uitvoering van een projectbesluit en in ieder geval voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen; en
  - het opleggen van een gedoogplicht door de minister van I&W aan een rechthebbende voor het tot stand brengen of opruimen van een werk voor het transport van afvalwater, uitgevoerd door een waterschap.
- Gedoogplichten waterstaatswerken¹² die bestaan uit:
  - het opleggen van een gedoogplicht door de beheerder (dagelijks bestuur) aan een rechthebbende voor het verrichten van onderzoek dat nodig is voor de aanvraag of wijziging van een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit of ter voldoening aan een andere in het kader van het waterbeheer op grond van de Omgevingswet, een waterschapsverordening of omgevingsverordening op hem rustende plicht;

11 Artikel 10.13 Ow.
12 Artikel 10.17 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

- het opleggen van een gedoogplicht door de beheerder voor zover dat voor de vervulling van zijn taken redelijkerwijs nodig is voor het op of in gronden verrichten van onderzoek en daarmee verband houdende activiteiten in verband met een waterstaatswerk en/of
- de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk en de daarmee verband houdende activiteiten; en
- degene op wie een gedoogplichten infrastructuur en water en gedoogplichten waterstaatswerken rusten gedooft dat de initiatiefnemer bomen en beplantingen rooit, inkort of snoeit voor zover die bomen en beplantingen hinderlijk zijn voor het tot stand brengen of opruimen van het werk van algemeen belang.

Aanbeveling

Raak als organisatie vertrouwd met de mogelijkheden van het opleggen van gedoogplichten op grond van de Omgevingswet als (mogelijk) onderdeel van projectbesluitvorming.

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGS-PROCEDURE

Onteigening is geregeld in hoofdstuk 11 van de Omgevingswet. Een onteigeningsbeschikking kan worden gegeven door het algemeen bestuur van het waterschap¹³ voor zover het projectbesluit betrekking heeft op het beheer van watersystemen en het waterketenbeheer (dus niet voor wegen).

¹³ Artikel 11.2 Ow.

11.2.1 Wie is bevoegd?

Het algemeen bestuur neemt nadat er een redelijke poging tot minnelijke verwerving is gedaan een concept-onteigeningsbeschikking¹⁴. Dit kan alleen indien er aan drie voorwaarden is voldaan¹⁵:

1. in het belang van het ontwikkelen, gebruiken of beheren van de fysieke leefomgeving;
2. als onteigening noodzakelijk is; en
3. als onteigening urgent is.

Deze bevoegdheid kan niet worden gedelegeerd of gemandateerd. Verder moet de beoogde vorm van ontwikkeling, gebruik of beheer van de fysieke leefomgeving, mogelijk zijn gemaakt door een vastgesteld projectbesluit¹⁶.

11.2.2 Voorbereiding

Ter voorbereiding op de onteigeningsbeschikking wordt de ontwerp-onteigeningsbeschikking ter inzage gelegd¹⁷ met daarbij:

- a. een uitwerking van de beoogde vorm van ontwikkeling, gebruik of beheer van de fysieke leefomgeving;
- b. verbeeldingen waaruit duidelijk is af te leiden welke percelen of gedeelten van percelen het betreft, en wat de grootte daarvan is;
- c. de grondtekeningen waarop de te onteigenen onroerende zaken met vermelding van hun kadastrale aanduiding, zijn aangewezen; en
- d. een lijst van de te onteigenen zaken met:
  1. de kadastrale aanduiding;
  2. vermelding van de grootte volgens de basisregistratie kadaster van elk van de percelen; Vermelding van de grootte van het betrokken gedeelte als niet het gehele perceel wordt aangewezen;
  3. de namen van de eigenaren van deze zaken, volgens de basisregistratie kadaster;
  4. de kadastrale uittreksels.

¹⁴ Artikel 11.4, eerste lid, sub b Ow.

¹⁵ Artikel 11.6 Ow.

¹⁶ Artikel 11.6 Ow.

¹⁷ Artikel 16.33 b Ow; artikel 16.33 d Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

De onteigeningsbeschikking moet ter inzage worden gelegd binnen de gemeente waar de onroerende zaak zich bevindt¹⁸. Verder vermeldt het bestuursorgaan bij de bekendmaking en mededeling van de onteigeningsbeschikking het volgende:

- a. welke rechtbank het zal verzoeken om de onteigeningsbeschikking te bekrachtigen;
- b. dat belanghebbenden binnen 6 weken na de dag waarop de beschikking ter inzage is gelegd, bij die rechtbank schriftelijk bedenkingen kunnen inbrengen; en
- c. dat de beschikking in werking treedt met ingang van de dag na die waarop de uitspraak waarbij zij is bekrachtigd, op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt.

11.2.3 Bekrachtigingsprocedure

In de Omgevingswet is aangegeven hoe de bekrachtigingsprocedure werkt¹⁹. Het waterschapsbestuur dat een onteigeningsbeschikking heeft gegeven, verzoekt de bestuursrechter binnen het rechtsgebied waar de voor onteigening aangewezen onroerende zaak ligt, om deze te bekrachtigen²⁰.

Als de onroerende zaken in het rechtsgebied van meer dan een rechtbank liggen, is de rechtbank waar het bestuursorgaan zijn zetel heeft, bevoegd²¹. Het bestuursorgaan moet binnen 6 weken na de dag waarop de onteigeningsbeschikking overeenkomstig artikel 3:44, eerste lid, onder a van de Awb ter inzage is gelegd, het verzoekschrift bij de rechtbank indienen²².

Belanghebbenden kunnen binnen 6 weken na de dag waarop de onteigeningsbeschikking overeenkomstig artikel 3.44, eerste lid, onder a van de Awb ter inzage is gelegd, schriftelijk bedenkingen indienen bij de rechtbank²³. Daarop heeft het bestuursorgaan 4 weken, nadat de rechtbank de bedenkingen heeft gestuurd aan het bestuursorgaan, de

tijd een reactie op de bedenkingen in te dienen bij de rechtbank. Volgens de Omgevingswet²⁴ is repliek en dupliek mogelijk.

In de Omgevingswet staat de mogelijkheid tot versnelde behandeling beschreven²⁵. Tegen de niet-ontvankelijkheidsverklaring en de afwijzing van het verzoek om bekrachtiging²⁶, kan verzet worden aangetekend²⁷.

De rechtbank doet, indien er geen bedenkingen zijn ingediend, uitspraak²⁸ binnen 6 maanden na afloop van de bedenkingstermijn²⁹. Indien er wel bedenkingen zijn ingediend, doet de rechtbank binnen 6 maanden na ontvangst van de reactie op de bedenkingen uitspraak op het verzoek om bekrachtiging.

Voor de goede orde, de rechtbank toetst ambtshalve³⁰. Het bestuursorgaan moet alle griffierechten betalen en wordt ook veroordeeld in de betaling van de kosten die een belanghebbende in verband met de behandeling van het verzoek naar aard en omvang redelijkerwijs heeft moeten maken³¹. Dit geldt eveneens voor door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand of andere deskundige bijstand voor het overleg over de minnelijke verwerving en het naar voren brengen van een zienswijze³².

Het bestuursorgaan legt de uitspraak van de rechtbank 6 weken ter inzage³³. Daarnaast geeft het bestuursorgaan kennis van de uitspraak door toezending aan de belanghebbenden en publicatie in een of meer dag-, nieuws of huis-aan-huisbladen of op andere geschikte wijze³⁴.

24 Artikel 16.100 Ow
25 Paragraaf 16.9.3.
26 Artikel 16.103 Ow.
27 Artikel 16.104 Ow
28 Artikel 16.105 Ow.
29 Artikel 16.98, eerste lid Ow.
30 Artikel 16.107 Ow.
31 Artikel 16.111 Ow
32 Artikel 6.112 Ow.
33 Artikel 16.114 Ow.
34 Artikel 16.115 Ow.

18 Artikel 16.33 e Ow.
19 Afdeling 16.9 Ow.
20 Artikel 16.93, eerste lid Ow.
21 Artikel 16.94 Ow.
22 Artikel 16.96 Ow.
23 Artikel 16.97 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Tegen de uitspraak van de rechtbank kan ook nog hoger beroep ingesteld worden. Er kan geen hoger beroep worden ingesteld door een belanghebbende die redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen bedenkingen heeft ingediend tegen de onteigeningsbeschikking. Het bestuursorgaan wordt dan weer veroordeeld tot betaling van de proceskosten die belanghebbenden in verband met hoger beroep heeft moeten maken³⁵. Uitspraak in hoger beroep is binnen 6 maanden na afloop van de termijn, waarbinnen andere partijen dan de indiener van het hoger beroepschrift een schriftelijke uiteenzetting over het hoger beroep konden geven.

11.2.4 Eigendomsovergang

De eigendomsovergang kan niet eerder plaatsvinden dan nadat aan de volgende drie voorwaarden is voldaan³⁶:

1. Het onteigeningsbesluit moet onherroepelijk zijn geworden;
2. Het projectbesluit, dat als grondslag voor het onteigeningsbelang dient, moet onherroepelijk zijn;
3. De voorlopige schadeloosstelling moet zijn betaald.

De onteigenaar dient uiterlijk binnen 2 maanden nadat aan bovenstaande voorwaarden is voldaan een notaris de onteigeningsakte te laten verlijden³⁷. De onteigeningsakte moet worden ondertekend door de onteigenaar³⁸.

De onteigenaar verkrijgt met het inschrijven van een door een notaris verleden onteigeningsakte in de openbare registers de eigendom vrij van alle lasten en rechten die met betrekking tot de zaak bestaan³⁹. Als het onteigeningsbelang niet wordt verwezenlijkt binnen 3 jaar na inschrijving of de werkzaamheden zijn 3 jaar gestaakt, biedt de onteigenaar het onteigende aan het onteigende terug te leveren⁴⁰.

35 Artikel 16.120 Ow.
36 Artikel 11.16, eerste lid Ow.
37 Artikel 11.15 Ow.
38 Artikel 11.17 Ow.
39 Artikel 11.18 Ow.
40 Artikel 11.21 Ow.

Op de peildatum dient er een volledige schadeloosstelling te worden betaald⁴¹. De peildatum is de dag waarop de onteigeningsakte is ingeschreven in de openbare registers⁴². De vergoeding betreft de werkelijke waarde⁴³, dit is de prijs die tot stand zou zijn gekomen bij een veronderstelde koop in het economisch verkeer tussen de onteigende als redelijk handelend verkoper en de onteigenaar als redelijk handelend koper.

De burgerlijke rechter is bevoegd in deze procedure. Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering is van toepassing. De onteigenaar moet de rechtbank verzoeken om de schadeloosstelling vast te stellen. Dit verzoek kan worden gedaan op het moment dat de vastgestelde onteigeningsbeschikking bekend is gemaakt. De bevoegde rechter is de rechter binnen wiens gebied de onroerende zaak ligt. De procesinleiding vermeldt de aangeboden schadeloosstelling. Indien de genoemde eigenaar geen woonplaats heeft in Nederland of is overleden dient er op kosten van de onteigenaar een derde benoemd te worden⁴⁴. De rechtbank benoemt een oneven aantal deskundigen⁴⁵, die met de rechter en griffier en belanghebbenden ter plaatse gaan kijken. De deskundigen stellen een deskundigenbericht op met een begroting van de schadeloosstelling⁴⁶. Dan wordt er een tussenbeschikking genomen⁴⁷, waarin een voorlopige schadeloosstelling wordt vastgesteld. Die is gelijk aan de schadeloosstelling bij de procesinleiding. Daarna vindt de mondelinge behandeling plaats⁴⁸.

Daarna wordt de eindbeschikking opgesteld door de rechtbank⁴⁹. Alle kosten van de procedure zijn voor de onteigenaar, maar als er niet meer wordt toegewezen dan is aangeboden of wanneer de rechtbank daartoe aanleiding ziet, kan de rechtbank de betrokkenen veroordelen in de kosten of een door haar naar billijkheid te bepalen gedeelte van

41 Artikel 15.18 Ow.
42 Artikel 15.20 Ow.
43 Artikel 15.22 Ow.
44 Artikel 15.38 Ow.
45 Artikel 15.39 Ow.
46 Artikel 15.42 Ow.
47 Artikel 15.43 Ow.
48 Artikel 15.44 Ow.
49 Artikel 15.45 Ow.

- INLEIDING
- LEESWIJZER
- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

de kosten⁵⁰. Tegen deze uitspraak staat alleen beroep in cassatie open⁵¹.

Aanbevelingen

- a. als organisatie tijdig voldoende expertise opbouwen over de onteigeningsprocedure in geval van projectbesluiten op grond van de Omgevingswet;
- b. het onteigeningsproces zodanig inrichten, dat het Omgevingswetproof is;
- c. en in het bijzonder het algemeen bestuur in positie brengen voor het uitoefenen van haar nieuwe taak om een onteigeningsbeschikking te nemen;
- d. raak als organisatie vertrouwd met de nadeelcompensatie onteigeningsprocedure en de randvoorwaarden daarbij. Aangezien onteigening alleen op grond van een projectbesluit kan plaatsvinden, is het van groot belang vroegtijdig in het project een inschatting te maken of dit aan de orde zou kunnen zijn. Dit om te voorkomen dat wellicht wordt gekozen voor een ander instrument, zoals vergunning eigen dienst, waardoor niet de juiste voorbereidingsprocedure wordt doorlopen.

11.3 NADEELCOMPENSATIE

De schadevergoedingsregels uit het omgevingsrecht, waaronder die voor gedoogplichten, zijn vastgelegd in hoofdstuk 15 van de Omgevingswet. Schade als gevolg van het projectbesluit komt voor vergoeding in aanmerking⁵². Als het projectbesluit het schadeveroorzakende besluit is en met dit projectbesluit een regel in een omgevingsplan wordt gewijzigd, geldt alleen het projectbesluit als schadeveroorzakend besluit⁵³.

50 Artikel 15.46 lid 2 Ow.

51 Artikel 15.48 Ow.

52 Artikel 15.1 Ow.

53 Artikel 15.1, derde lid, Ow.

Voor schade als gevolg van gedoogplichten geldt een aparte regeling⁵⁴. Voor gedoogplichten die bij beschikking worden opgelegd geldt in principe een recht op volledige schadeloosstelling.

In hoofdstuk 15 van de Omgevingswet is de nadeelcompensatieregeling ter aanvulling van de algemene regels over nadeelcompensatie van titel 4.5 van de Awb geregeld. Dit is onderdeel van de Wet nadeelcompensatie en schadevergoeding bij onrechtmatige besluiten. In titel 4.5 Awb zijn de grondslagen, materiele eisen en procedurele bepalingen opgenomen. Daar waar afdeling 15.1 van de Omgevingswet de regeling in de Awb aanvult, gaat afdeling 15.1 van de Omgevingswet voor op de Awb.

Nadeelcompensatie is de vergoeding van schade die de overheid veroorzaakt in de uitoefening van haar publiekrechtelijke taak of bevoegdheid die uitstijgt boven het normaal maatschappelijk risico en een burger of bedrijf onevenredig zwaar treft in vergelijking tot andere burgers. Het vertrekpunt is in ieder geval dat iedere burger tot op zekere hoogte schade als gevolg van overheidsingrijpen zelf moet dragen. Burgers mogen niet verwachten dat overheidsmaatregelen in geen enkel geval negatief voor hen zullen uitpakken. Volgens het égalitébeginsel komt voor vergoeding alleen schade in aanmerking die uitgaat boven het normaal maatschappelijk risico of het normale bedrijfsrisico (abnormale last) en een benadeelde in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft (speciale last). In artikel 15.1 van de Omgevingswet zijn de schade oorzaken limitatief afgebakend. Het projectbesluit is in ieder geval een van de daar genoemde schade oorzaken.

Het verzoek om nadeelcompensatie moet worden ingediend bij het bestuursorgaan dat het projectbesluit heeft vastgesteld⁵⁵. Dat zal bij de waterschappen dus het college van dijkgraaf en (hoog)heemraden zijn. In artikel 15.7, eerste lid van de Omgevingswet is een vast forfait opgenomen voor indirecte schade bij waardevermindering van een onroerende zaak. Dit is nieuw.

54 Afdeling 15.2 Ow.

55 Artikel 15.8.2 Ow.

- INLEIDING
- LEESWIJZER
- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

12. OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

Het overgangsrecht gaat over welk recht geldt op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet voor lopende totstandkomings- of rechtsbeschermingsprocedures voor besluiten. Kort gezegd komt dat neer op de vraag of dat de Waterwet is of de Omgevingswet. De Omgevingswet gaat uit van overgangsrecht met een zogeheten eerbiedigende werking. Een voorbereidingsprocedure voor besluitvorming die in gang is gezet vóór de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet en waarvan de besluitvorming (inclusief eventuele bezwaar- en beroepsprocedure) op de datum nog niet is afgerond wordt afgewikkeld volgens het 'oude recht'.

In zijn algemeenheid geldt dat voor ambtshalve besluiten met toepassing van de uniforme uitgebreide voorbereidingsprocedure¹ de terinzagelegging als 'kantelmoment' geldt. Dit betekent dat het 'oude recht' van toepassing is als de terinzagelegging aanvangt vóór de dag waarop de Omgevingswet in werking treedt. Er is ook sprake van een tweede 'kantelmoment' en dat is het moment van onherroepelijkheid. Hierdoor blijft het 'oude recht' gelden tot en met een eventuele beroepsprocedure en het bestreden besluit onherroepelijk (rechtens onaantastbaar) is geworden. Daarna geldt het als besluit onder het nieuwe regime van de Omgevingswet en stopt de werking van het overgangsrecht. Een andere situatie waarin het overgangsrecht eindigt is het moment waarop het besluit van kracht wordt en dus in werking treedt. Dit doet zich voor als er geen bezwaar of beroep tegen het besluit wordt ingesteld.

¹ Afdeling 3.4 Awb.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

De Waterwet² kent niet de rechtsfiguur van de zogeheten ‘vergunning eigen dienst’. Van zo’n vergunning eigen dienst is sprake als voor werkzaamheden door of in opdracht van het waterschap een watervergunning nodig is.

De Waterwet verplicht het waterschap om bij aanleg of wijziging van een waterstaatswerk een projectplan vast te stellen. Het projectplan kan worden voorbereid met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

De Omgevingswet bepaalt dat het waterschapsbestuur een projectbesluit verplicht moet nemen voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen. In de overige gevallen kan er sprake zijn van een vergunning eigen dienst of een projectbesluit, tenzij in de omgevingsverordening instructies het waterschapsbestuur verplichten tot het uitvoeren, in werking hebben en in stand houden van waterstaatswerken. Bijvoorbeeld als het gaat om regionale keringen.

12.2.1 Overgangsrecht projectplan zonder gecoördineerde projectprocedure

Qua overgangsrecht kunnen zich bij projectplannen zonder gecoördineerde projectprocedure de volgende situaties voordoen:

- het projectplan is onherroepelijk: het projectplan geldt als omgevingsvergunning voor zover voor de in het plan omschreven activiteiten onder de Omgevingswet vergunningsplichtig zijn;
- het projectplan is niet onherroepelijk, het ontwerp van het projectplan is vóór de inwerkingtreding van afdeling 5.1 van de Omgevingswet ter inzage gelegd. Dan blijft het oude recht van toepassing tot dat het projectplan onherroepelijk is geworden (eerbiedigende werking);
- er is nog geen ontwerp van het projectplan ter inzage gelegd maar de voorbereiding van het projectplan is wel vóór de inwerkingtre-

ding van de Omgevingswet aangevangen. Het ontwerp van een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet kan ter inzage worden gelegd mits:

- het plan is voorbereid met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure; en
- voldaan is aan de vereisten in artikel 5.47 en 5.48 van de Omgevingswet;

d. er is nog geen ontwerp van het projectplan ter inzage gelegd maar de voorbereiding van het projectplan is in een vergevorderd stadium. In dat geval kan binnen een periode van een jaar en zes maanden na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet worden vastgesteld mits:

- het plan wordt voorbereid met toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure; en
- voldaan is aan artikel 5.48, eerste lid van de Omgevingswet.

12.2.2 Overgangsrecht projectplan met gecoördineerde projectprocedure

De Waterwet³ kent een zogeheten gecoördineerde projectprocedure die snelle en relatief eenvoudige besluitvorming of aanleg of wijziging van waterstaatswerken mogelijk maakt. Het bestaat uit een gecoördineerde voorbereiding, vaststelling, provinciale goedkeuring en een beroepsprocedure bij alleen de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State voor allerlei besluiten die nodig zijn om de uitvoering van het project mogelijk te maken. De gecoördineerde projectprocedure is verplicht voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen. Zo’n verplichting bestaat op grond van de Waterwet ook voor bij of krachtens provinciale verordening aangewezen projectplannen van een waterschap en voor andere waterstaatswerken van bovenlokale betekenis die met spoed en op gecoördineerde wijze tot stand moeten worden gebracht.

² Artikel 5.4 Waterwet.

³ Paragraaf 5.2 Waterwet.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Bij projectplannen die de projectprocedure in paragraaf 5.2 van de Waterwet volgen kunnen zich qua overgangsrecht de volgende situaties voordoen:

- a. het projectplan is onherroepelijk
het projectplan geldt als omgevingsvergunning voor zover voor de in het plan omschreven activiteiten onder de Omgevingswet vergunningsplichtig is. In dat geval blijven de artikelen 5.8 tot en met 5.14 van de Waterwet gelden tot de activiteit, genoemd in de omgevingsvergunning, is uitgevoerd;
- b. het projectplan is niet onherroepelijk, het ontwerp van het projectplan is vóór de inwerkingtreding van afdeling 5.2 van de Omgevingswet ter inzage gelegd
Dan blijft het oude recht van toepassing tot dat het projectplan onherroepelijk is (eerbiedigende werking);
- c. er is nog geen ontwerp van het projectplan ter inzage gelegd maar de voorbereiding van het projectplan is wel vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet aangevangen
Het ontwerp van een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet kan ter inzage worden gelegd mits voldaan is aan de vereisten in artikel 5.47 en 5.48 van de Omgevingswet. Het oude recht blijft dus niet van toepassing;
- d. er is nog geen ontwerp van het projectplan ter inzage gelegd maar de voorbereiding van het projectplan is in een gevorderd stadium
In dat geval kan binnen een periode van een jaar en zes maanden na de inwerkingtreding van de Omgevingswet een projectbesluit als bedoeld in artikel 5.44, eerste lid van de Omgevingswet worden vastgesteld mits voldaan is aan artikel 5.48, eerste lid van de Omgevingswet. Per geval moet worden beoordeeld of er sprake is van “een gevorderd stadium”. Werkzaamheden die al verricht zijn in het kader van de milieueffectrapportage hoeven ook niet opnieuw te worden gedaan, mits de informatie in het rapport nog actueel genoeg is voor het te nemen projectbesluit.

Overgangsrecht projectbesluit in relatie tot omgevingsplan

Uiterlijk tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip hoeft een projectbesluit niet het omgevingsplan met regels te wijzigen die nodig zijn voor het uitvoeren en in werking hebben of in stand houden van het project. Als een projectbesluit in strijd is met het omgevingsplan, geldt het als een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Voor het projectbesluit geldt derhalve een overgangsfase, waarin het projectbesluit niet direct het omgevingsplan hoeft te wijzigen.

Als een projectbesluit geldt als een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit, hoeft het omgevingsplan niet eerder dan op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip met die vergunning in overeenstemming te zijn gebracht. De gemeenten hebben de tijd om gedurende de overgangsfase het omgevingsplan van rechtswege om te vormen naar één omgevingsplan dat aan de vereisten van de Omgevingswet voldoet.

Aanbevelingen

Inventariseer welke projecten onder het regime van de Waterwet als

- 1a. projectplan onder het regime van de Waterwet besluitvorming moet plaatsvinden;
- 1b. welke projecten zich in een zogeheten “gevorderd stadium” bevinden en anticipeer op de Omgevingswet door aan de vereisten te voldoen;
2. inventariseren voor welke projecten er projectbesluiten zullen worden vastgesteld op grond van de Omgevingswet.

INLEIDING

LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
  - 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
    - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.3 BEVOEGD GEZAG
  - 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
    - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
    - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
  - 4 DE PROJECTPROCEDURE
    - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
    - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
    - 4.3 VERKENNING
    - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
    - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 4.6 PROJECTBESLUIT
  - 5 PARTICIPATIE
    - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
    - 5.2 DOEL
    - 5.3 WIE
    - 5.4 HOE
    - 5.5 RESULTAAT
  - 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
    - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
    - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
  - 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
    - 7.1 GOEDKEURING
    - 7.2 BEKENDMAKING
    - 7.3 INWERKINGTREDING
    - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
  - 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
  - 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
    - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
    - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
  - 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
    - 10.1 OMGEVINGSPLAN
    - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
    - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
    - 10.4 COÖRDINATIE
  - 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
    - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
    - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
    - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
  - 12 OVERGANGSRECHT
    - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
    - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
  - 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
    - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
  - 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
    - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
    - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
    - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERAATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

13. DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) stelt informatie beschikbaar over de fysieke leefomgeving¹. De landelijke voorziening zorgt voor het ontsluiten van die informatie.² Het Omgevingsbesluit geeft aan welke informatie beschikbaar gesteld moet worden. Ingevolge dit besluit kan het DSO bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet (enkel) informatie tonen uit:

- de omgevingsregeling;
- het omgevingsplan;
- het projectbesluit;
- de waterschapsverordening;
- de omgevingsverordening; en
- de omgevingsvisie.

Gelet op de bovenstaande opsomming dient het projectbesluit bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet digitaal te worden ontsloten.

Het projectbesluit is één van de omgevingswetbesluiten die bij inwerkingtreding van de wet via een standaard worden ontsloten in de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB) en in de Landelijke Voorziening van het Digitaal Stelsel voor de Omgevingswet (DSO). Via de LVBB zullen ook waterschappen straks officiële documenten waaronder het projectbesluit publiceren. Projectbesluiten komen via deze landelijke voorziening in het zogeheten DSO-LV. Overheden kunnen hierop zelf hun lokale systemen aansluiten. Projectbesluiten moeten als één van de omgevingswetbesluiten machine-leesbaar zijn en de gebruikte gegevens moeten onderling uitwisselbaar worden gemaakt. Met behulp van het stellen van regels over de inrichting en opmaak van omgevingswetbesluiten wordt vanuit informatiekundig en technisch oogpunt beoogt om te structureren en te standaardiseren.

De Invoeringsregeling zal bepalingen bevatten rond het gebruik van de standaarden die het bevoegd gezag moet gebruiken om het projectbesluit digitaal te ontsluiten. Ook zal in de ministeriële regeling ingegaan worden op het gebruik van een standaard voor officiële

¹ Artikel 20.20 Omgevingswet zoals voorgesteld in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet: Kamerstukken II 2017/18, 34986, 2, p. 112-113 (Invoeringswet Omgevingswet), p. 76.

² Artikel 20.10 Omgevingswet zoals voorgesteld in het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet: Kamerstukken II 2017/18, 34986, 2, p. 112-113 (Invoeringswet Omgevingswet), p. 76-77.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

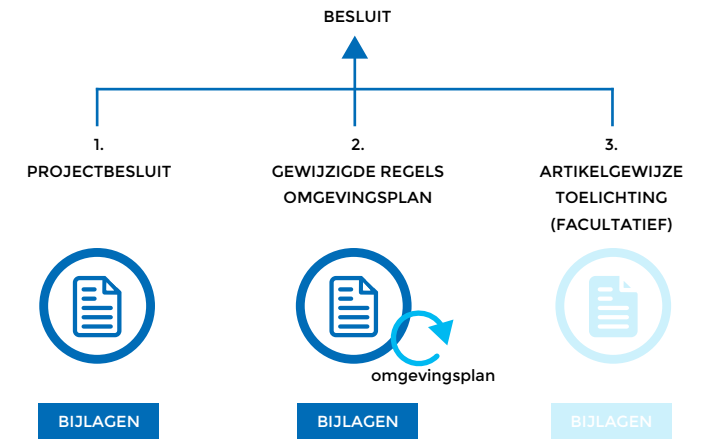
overheidspublicaties³. In de zogeheten STOP (standaard officiële publicaties) en in TPODs (Toepassings Profiel OmgevingsDocumenten) worden de standaarden voor de omgevingswetbesluiten vastgelegd. Er is een concept standaard voor het projectbesluit (0.98-versie) beschikbaar. Hierin staat onder andere informatie over welke structurelementen gebruikt kunnen worden om een tekst op te bouwen, welke annotatiemogelijkheden er zijn om bijv. geometrische gegevens toe te voegen die helpen het besluit te duiden en het verbeelden en visualiseren van de inhoud van projectbesluiten met behulp van onder andere symbolen, kleuren, lijndiktes.

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

Om ervoor te zorgen dat initiatiefnemers en andere betrokkenen rekening kunnen houden met beleidsvoornemens van overheden, worden de ontwerpen van onder andere projectbesluiten via de generieke publicatievoorziening voor officiële publicaties beschikbaar gesteld. De informatie hieruit wordt via de landelijke voorziening van het DSO ontsloten. De systemen van waterschappen zullen als onderdeel van de lokale systemen van overheden worden aangesloten op de LVBB die geconsolideerde gegevens automatisch doorstuurt aan het DSO-LV. Bij ministeriele regeling zullen vormeisen aan het ontwerp worden gesteld. Een voorbeeld van een vormvereiste is het moeten voldoen aan dezelfde standaard als het uiteindelijke besluit of rechtsfiguur⁴.

³ Consultatieversie Invoeringsbesluit, Deel 6, Algemeen deel Nota van Toelichting, [Internetconsultatie.nl/invoeringsbesluitomgevingswet](https://internetconsultatie.nl/invoeringsbesluitomgevingswet), p. 107-108.

⁴ Consultatieversie Invoeringsbesluit, Deel 6, Algemeen deel Nota van Toelichting, [Internetconsultatie.nl/invoeringsbesluitomgevingswet](https://internetconsultatie.nl/invoeringsbesluitomgevingswet), p. 108-109.

Figuur 2: besluit vaststelling of wijziging projectbesluit

Het besluit tot vaststelling of wijziging van het projectbesluit bestaat uit tenminste één en ten hoogste drie onderdelen, met de volgende inhoud:

- Deel een: projectbesluit, verplicht onderdeel
- Deel twee: gewijzigde regels omgevingsplan, verplicht mits de regels van het omgevingsplan gewijzigd worden door het projectbesluit
- Deel drie: artikelsgewijze toelichting met optioneel algemene toelichting, facultatief onderdeel.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Ieder projectbesluit kent in ieder geval de volgende onderdelen:

- **Motivering en overwegingen**
Dit deel bevat de motivering van het besluit met de overwegingen van het dagelijks bestuur waterschap, gedeputeerde staten of de minister die leiden tot het nemen van het besluit, waaronder de wijze waarop met ingekomen zienswijzen is omgegaan. Er wordt een inhoudelijke onderbouwing van het besluit gegeven waarbij kan worden verwezen naar relevant beleid uit de omgevingsvisie van gemeente, provincie of Rijk.
- **Projectbeschrijving**
Een beschrijving van het project waarvoor het projectbesluit wordt vastgesteld. De projectbeschrijving geeft aan wat op basis van het projectbesluit definitief wordt gerealiseerd.
- **Verkenning en motivering participatie**
De wijze waarop invulling is gegeven aan het participatieproces en de resultaten hiervan moeten worden beschreven in het projectbesluit. Dit is geregeld in artikel 5.51. Als ter voorbereiding van een projectbesluit een voorkeursbeslissing wordt genomen, wordt de invulling van het participatieproces tijdens de verkenning al beschreven in de voorkeursbeslissing. Bij het projectbesluit kan dan ook gebruik worden gemaakt van deze beschrijving.
- **Tijdelijke maatregelen en voorzieningen**
Een beschrijving van de tijdelijke maatregelen en voorzieningen die voor het project worden getroffen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het tijdelijk aanleggen van bouwwegen en werkterreinen.
- **Maatregelen ter voorkoming, beperking of compensatie van nadelige gevolgen (indien aan de orde)**
Maatregelen die nodig zijn om de nadelige gevolgen van het project ongedaan te maken, te beperken of te compenseren. Het gaat dan bijvoorbeeld om geluidschermen, het toepassen van stil asfalt, het aanleggen of verlengen van een ecopassage of het treffen van maatregelen in het belang van het behoud van cultureel erfgoed.

De volgende onderdelen zijn voor het projectbesluit facultatief:

- **Buiten toepassing gelaten regels**
Bij het projectbesluit kan besloten worden regels van andere overheden buiten toepassing te laten. Dit is mogelijk als hier gemotiveerd kan worden aangegeven dat deze regels de uitvoering van het projectbesluit onevenredig belemmeren. Bijvoorbeeld: een beoordelingsregel in de waterschapsverordening die een absoluut verbod inhoudt op het uitvoeren van een wateractiviteit en belemmerend is voor het uitvoeren van het project kan bij besluit van de Minister buiten toepassing gelaten worden.
- **Omgevingsvergunningen & andere toestemmingen**
Het projectbesluit geldt als omgevingsvergunning voor de expliciet in het projectbesluit genoemde activiteiten en als toestemming voor andere in het projectbesluit benoemde activiteiten. Het projectbesluit geldt daarnaast, als dit expliciet is bepaald, als verkeersbesluit of een besluit tot onttrekking van (een deel van) een weg aan de openbaarheid. Voor de vergunningen opgenomen in het projectbesluit is het bevoegd gezag dat het besluit genomen heeft tevens verantwoordelijk voor de handhaving hiervan.
- **Uitwerking**
In de uitwerking wordt ingegaan op de voorwaarden waaronder de uitwerking mag plaatsvinden. Hierbij kan worden aangegeven op welk deel van het projectgebied het uit te werken projectbesluit betrekking heeft. De uitwerking vindt plaats na de vaststelling van het projectbesluit en kan, zolang de uitwerking nog niet is verwezenlijkt, door een nieuwe uitwerking worden vervangen⁵. Bijvoorbeeld: In het projectbesluit is bepaald dat een brug over een rivier gebouwd wordt, maar de exacte hoogte en locatie van de brug moet nog bepaald worden.

⁵ Artikel 5.54 lid 2 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESSLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND
BESTUURSORGaan

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN
MEEKOPPELKANSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENE REGELS

De ontsluiting van informatie via de landelijke voorziening is bedoeld als hulpmiddel voor de uitvoering van de Omgevingswet en treedt niet in de plaats van geldende regels of besluiten van het bevoegd gezag. Bij het presenteren van informatie via de landelijke voorziening zal de gebruiker geïnformeerd worden over de rechten die aan de informatie kunnen worden ontleend⁶.

Aanbeveling

- Bouw teksten objectgericht op. Een annotatie of locatie wordt aan tekstdeel gekoppeld. Lange zinnen met verschillende onderwerpen zijn moeilijker te annoteren. Ook kunnen tekstdelen vanuit een filter opgeroepen worden. Zorg dus ook dat de tekst die aan de annotatie gekoppeld wordt compleet is.
- Laat de publicatie van projectbesluiten DSO-proof verlopen en neem daarvoor tijdig de benodigde maatregelen. Doe dit door onder andere:
  - Het voorbeeldbestand projectbesluit te reviewen;
  - zelf een voorbeeldbestand voor projectbesluit te maken (in gezamenlijkheid met IT-leverancier;
  - met IT-leverancier in gesprek te gaan over de planning en werkzaamheden om aan te sluiten bij het DSO;
  - met waterschappen in gesprek te gaan over een vaste indeling voor projectbesluiten.

⁶ Consultatieversie Invoeringsbesluit, Deel 6, Algemeen deel Nota van Toelichting, internetconsultatie.nl/invoeringsbesluitomgevingswet, p. 108.

- INLEIDING
- LEESWIJZER
- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERATUURLIJST
- BIJLAGEN
- COLOFON

14. BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.1.1 Milieueffectrapportage voor projecten

In het Omgevingsbesluit staat in bijlage V opgesomd welke projecten mer-plichtig of mer-beoordelingsplichtig zijn¹. Bij de start van een project moet altijd worden gekeken of het project valt onder één van de categorieën van bijlage V Ob. Hoewel de projecten in het kader van waterbeheer en afvalwaterbeheer overzichtelijk zijn geclusterd in respectievelijk categorie K en L van deze bijlage, kunnen (bepaalde aspecten van) de werkzaamheden ook onder andere categorieën vallen. Hier moet dus goed op worden gelet.

Zoals reeds aangegeven, wordt een projectbesluit in ieder geval verplicht vastgesteld voor de aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen. Deze activiteit valt onder de in bijlage V genoemde categorie K4 (Werken voor kanalisering en werken ter beperking van overstromingen) en/of K6 (Kustwerken om erosie te

bestrijden of maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden of van andere kustverdedigingswerken. Doordat 'aanleg, wijziging of uitbreiding' bij beide categorieën genoemd staat in kolom 3, is het projectbesluit, althans het goedkeuringsbesluit voor dit betreffende projectbesluit, in principe mer-beoordelingsplichtig. Wanneer op voorhand al duidelijk is dat het project aanzienlijke milieueffecten kan hebben, kan er echter ook voor worden gekozen om direct een volledige MER op te stellen². Dit zal bij primaire waterkeringen vaak het geval zal zijn, omdat deze dikwijls direct grenzen aan Natura 2000-gebieden. Een advies van de commissie m.e.r. is voor een project- MER vrijwillig.

Indien het project beperkte effecten op het milieu heeft kan ook vooraf aan het vaststellen van het projectbesluit of de vergunning eigen dienst een me.r. beoordelingsbesluit worden genomen door het bevoegd gezag van de m.e.r. procedure. De basis voor dit besluit is de beoordeling van de activiteit op belangrijke nadelige milieugevolgen.

¹ Art. 16.43 lid 1 Ow jo 11.6 Ob.

² Artikel 16.43 lid 2 Ow.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

14.1.2 Milieueffectrapportage voor plannen en programma's

In de Omgevingswet is gekozen voor een algemene omschrijving van de plan-mer-plichtige plannen en programma's in plaats van de limitatieve lijst met plannen die in het Besluit m.e.r. werd gehanteerd. Wel is in de Omgevingswet verduidelijkt dat onder een plan of programma in ieder geval worden verstaan: een omgevingsvisie, een programma, een omgevingsplan en een voorkeursbeslissing³. In relatie tot het projectbesluit is vooral de voorkeursbeslissing in dit kader relevant.

Het waterschap kan er bij het opstellen van een projectbesluit voor kiezen om hierbij gebruik te maken van een voorkeursbeslissing (zie voor meer informatie paragraaf 6.1.4). De voorkeursbeslissing is plan-mer-plichtig wanneer deze het kader vormt voor een projectbesluit dat mer-(beoordelings)plichtig is⁴, zoals het projectbesluit voor primaire keringen, of wanneer hiervoor een passende beoordeling moet worden gemaakt.⁵ Advies van de Commissie m.e.r. over een plan-MER is verplicht.

14.1.3 Bevoegd gezag milieueffectrapportage

Om te weten welk bestuursorgaan bevoegd gezag is voor de mer-procedure, moet men kijken aan welk moederbesluit de mer-(beoordelings)plicht gekoppeld is. Het bevoegd gezag van het moederbesluit, is ook het bevoegd gezag voor de mer-procedure.

In artikel 11.6, derde lid en bijlage V, kolom 4 van het Omgevingsbesluit staan de voor de projecten benodigde besluiten genoemd waarvoor bij de voorbereiding een MER of mer-beoordeling moet worden gemaakt. Voor projectbesluiten die worden vastgesteld door waterschappen is het MER of de mer-beoordeling altijd benodigd voor het goedkeuringsbesluit van gedeputeerde staten. Gedeputeerde staten is dan ook het bevoegd gezag in de mer-procedure voor het

³ Artikel 16.34 lid 2 Ow.

⁴ Artikel 16.36 lid 1 jo art. 16.34 lid 2 Ow.

⁵ Hoewel met de invoering van de Omgevingswet ook een plan-mer-beoordeling is geïntroduceerd, is toepassing van een plan-mer-beoordeling alleen toegestaan aan gemeenten en alleen als de aanpassingen aan het plan of programma betrekking hebben op een klein gebied ten opzichte van hun hele grondgebied. We zullen hier dan ook niet verder op ingaan.

projectbesluit. Dit komt overeen met de systematiek voor project-procedures onder de Waterwet.

Echter, wanneer het waterschap er voor kiest om bij de procedure voor het projectbesluit gebruik te maken van een voorkeursbeslissing en hiervoor een plan-MER gemaakt moet worden, is het dagelijks bestuur van het waterschap wel bevoegd gezag voor deze plan-MER. Op basis van artikel 16.36, eerste lid Ow is immers het bestuursorgaan dat bevoegd gezag is voor een plan of programma (lees: de voorkeursbeslissing) degene die bij de voorbereiding daarvan een milieueffectrapport maakt.

Ook wanneer het waterschap kiest voor een 'vergunning eigen dienst', is het waterschap zelf bevoegd gezag voor de mer-procedure.

Wanneer het waterschap zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag is, moet het zorgen voor een passende scheiding tussen conflicterende functies bij de ambtelijke voorbereiding van het besluit. De wijze waarop dit gebeurt, moet worden vastgelegd in een beschrijving van de werkprocessen en procedures⁶.

14.1.4 Procedures

Hieronder worden kort de procedurestappen beschreven van respectievelijk de plan-MER, project-mer-beoordeling en project-MER.

⁶ Artikel 11.12 Omgevingsbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCIEREGELS, INSTRUCIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Procedure plan-mer
1. Raadpleging door bevoegd gezag (artikel 16.38 Ow): <ul style="list-style-type: none"> 16.36, lid 5, a en b, Ow: bestuursorganen die adviseren op het besluit (provincie, gemeente, RWS) + lenW, LNV en OCW; verplicht advies Commissie mer (16.39 Ow)
2. Opstellen plan-MER (In artikel 11.3 omgevingsbesluit is opgenomen welke informatie het milieueffectrapport in ieder geval moet bevatten).
3. Kennisgeving en zienswijze
4. Besluit
5. Bezwaar en beroep

Procedure project-mer-beoordeling
1. Mededeling voornemen aan bevoegd gezag (artikel 16.45 Ow). Inhoudelijke eisen aan de mededeling zijn opgenomen in art. 11.10 Ob.
2. Bij verzoek om goedkeuring moet de mededeling van het voornemen worden meegestuurd (artikel 16.49 lid 1 en 2)
3. Binnen 6 weken neemt het bevoegd gezag het mer-beoordelingsbesluit (artikel 11.11 omgevingsbesluit)
4. Bezwaar en beroep

Procedure Project-MER
1. Bij verzoek om goedkeuring moet het MER worden meegestuurd (artikel 16.49, lid 1 en 2, Ow)
2. <i>Optioneel advies R&D door bevoegd gezag (artikel 16.46 Ow).</i> Zo ja, dan raadpleging door bevoegd gezag (artikel 16.46 lid 2 Ow): <ul style="list-style-type: none"> artikel 16.36, lid 5, a en b Ow: bestuursorganen die adviseren (Provincie, gemeente, RWS) + lenW, LNV en OCW; optioneel advies Commissie mer (16.47 Ow), uiterlijk op het moment van terinzagelegging (artikel. 11.14 omgevingsbesluit). Binnen 6 weken uitspraak (art. 11.13 Ob)
3. Het waterschap kan onder voorwaarden gebruik maken van andere opgestelde MER-rapporten (artikel 16.48 Ow).
4. Opstellen MER (artikel 16.52 Ow) Alternatieven plan-MER niet opnieuw beschrijven (artikel 16.52, lid 3, Ow): Conclusie: varianten en optimalisatie VKB.
5. In de artikelen 11.16 t/m 11.18 van de Omgevingswet is opgenomen welke informatie de project MER in ieder geval bevat.
6. Kennisgeving en zienswijze
7. Besluit
8. Bezwaar en beroep

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST

BIJLAGEN

COLOFON

14.1.5 Voorkeursbeslissing met betrekking tot de mer

In de voorkeursbeslissing moet worden vermeld hoe rekening is gehouden met:

- a. het milieueffectrapport (plan-MER); en
- b. het advies van de Commissie MER.

Daarnaast bevat de voorkeursbeslissing in ieder geval:

- a. Een samenvatting van de milieuoverwegingen die zijn betrokken bij het vaststellen van de voorkeursbeslissing
- b. een samenvatting van de redenen om te kiezen voor de vastgestelde voorkeursbeslissing, waarbij in ieder geval de in het MER beschreven redelijke alternatieven worden betrokken; en
- c. de monitoringsmaatregelen⁷.

Zie voor de procedure ook paragraaf 4.4. Tegen de voorkeursbeslissing kan geen beroep worden ingediend, omdat het wordt aangemerkt als een voorbereidingsbesluit waartegen geen rechtsbescherming openstaat

14.1.6 Het goedkeuringsbesluit projectbesluit met betrekking tot de mer

In het goedkeuringsbesluit projectbesluit waarvoor bij de voorbereiding een milieueffectrapport moet worden gemaakt, moet in ieder geval worden vermeld hoe rekening is gehouden met:

- a. het milieueffectrapport (project-MER); en
- b. indien van toepassing, het advies van de commissie MER.

Daarnaast bevat het goedkeuringsbesluit projectbesluit in ieder geval:

- a. de gemotiveerde conclusie over de aanzienlijke milieueffecten van het project;
- b. alle aan het besluit verbonden voorschriften;
- c. voor zover van toepassing, een beschrijving van alle kenmerken van het project en de voorgenomen maatregelen om aanzienlijke nadelige milieueffecten te vermijden, te voorkomen of te beperken en,

⁷ Artikel 11.4 Omgevingsbesluit.

als dat mogelijk is, te compenseren en op welk moment de maatregelen moeten zijn genomen; en

- d. in voorkomend geval, monitoringsmaatregelen en procedures voor de monitoring van die effecten waarvoor het bevoegd gezag monitoring noodzakelijk acht, waarbij het soort parameters dat wordt gemonitord en de looptijd van de monitoring evenredig moeten zijn met de aard, de locatie en de omvang van het project en met het belang van de milieueffecten⁸.

Zie voor verder informatie over de procedure van het (ontwerp) projectbesluit paragraaf 4.5.

Aanbeveling

Pas bij het besluitvormingsproces over projectbesluiten de spelregels in de Omgevingswet over de milieueffectrapportages toe.

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.2.1 Dilemma: compensatie en/of meekoppelen

De vraag is hoe breed mogen en kunnen waterschapsbesturen hun besluiten nemen. Een term die daarbij speelt is de zogeheten 'Brede kijk'. Het gaat dan om besluitvorming in het waterspoor, waarbij ook rekening kan worden gehouden met andere dan waterstaatkundige belangen die hieraan nauw zijn gerelateerd, w.o. natuur, landschap, cultuurhistorie, recreatie. Voordeel van deze 'Brede kijk' is dat het meewegen en meenemen van andere belangen bijdraagt aan een doelmatiger en meer integrale besluitvorming.

De Waterwet bepaalt, dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder geschiedt overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Het plan bevat tenminste een beschrijving van het betrokken werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd en ook een beschrijving van de te treffen voorzieningen,

⁸ Art. 11.19 Ob.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANS
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

Duidelijk is dat wanneer de nadelige gevolgen in beeld zijn gebracht welke concrete voorzieningen ter beperking of ongedaanmaking daarvan kunnen worden getroffen. Als door middel van feitelijke voorzieningen de nadelige gevolgen kunnen worden voorkomen of gecompenseerd zal wellicht toch een financiële compensatie op zijn plaats zijn als er sprake is van onevenredig nadeel.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State houdt zich bij de beoordeling van projectplannen en watervergunningen strikt aan het toetsingskader van de Waterwet zoals opgenomen in artikel 2.1 van de Waterwet. In dit artikel (doelstellingen) staat dat de toepassing van deze wet is gericht op:

- a. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen en
- d. mede gericht op andere doelstellingen dan hiervoor genoemd, voor zover dat elders in deze wet is bepaald (doelmatige werking rzwi's, grondwaterbelangen).

Belangen die buiten de reikwijdte van de doelstellingen vallen kunnen geen reden zijn om een projectplan vast te stellen (bijvoorbeeld de verbetering van een havenaanzicht op verzoek door de gemeente) of een watervergunning te weigeren (bijvoorbeeld een verzoek van een derde-belanghebbende in verband met verslechtering van het uitzicht door een woningbouwactiviteit. Anders gezegd, de besluitvorming heeft slechts betrekking op waterstaatkundige belangen en het in dat kader in voldoende mate rekening houden met rechtstreeks betrokken belangen met behulp van onder meer het verbinden van passende voorschriften aan de watervergunning. Op dit moment is onduidelijk hoe de Afdeling Bestuursrechtspraak zal beslissen over geschillen over projectbesluiten onder de Omgevingswet.

De plicht voor het waterschap om in het projectbesluit de maatregelen op te nemen die zijn gericht op het ongedaan maken, beperken of compenseren van de nadelige gevolgen van het project of van het in werking hebben of in stand houden daarvan voor de fysieke leefomgeving heeft in het Omgevingsbesluit⁹ een plek gekregen. Dit betekent bijvoorbeeld, dat als door het project een fietspad niet meer op de oorspronkelijke plaats is te handhaven deze voorziening op een andere plaats moet terugkomen. Mocht zo'n compensatie in natura niet mogelijk zijn dan is compensatie in geld de aangewezen weg. Echter, als het opnemen van een nieuw fietspad een wens is van bijvoorbeeld de gemeente zonder dat sprake is van compensatie dan spreekt men van een meekoppelkans.

Voor zover zo'n meekoppelkans niet strekt tot de uitvoering van de waterschapstaak, kan het projectbesluit van het waterschapsbestuur daarin niet voorzien. In de eerste plaats kan een projectbesluit uitsluitend voorzien in projecten of ontwikkelingen die strekken tot het beheer van waterstaatswerken door het waterschap. Stel dat een gemeente een nieuwe ontwikkeling in gang wil zetten door een jachthaven aan te leggen of deze anders op te zetten, dan is het verstandig om zo'n activiteit niet op te nemen in het projectbesluit. De kans is namelijk groot dat het projectbesluit door de rechter wordt vernietigd als belanghebbenden hier tegen in beroep gaan. Te denken valt ook aan op zichzelf staande natuurontwikkeling door de provincie, het realiseren van een woning of een bedrijventerrein die geen onderdeel zijn van de compensatieplicht in het kader van het projectbesluit of het winnen van grind in de rivier die niet rechtstreeks verband houdt met een dijkversterkingsproject. Als het waterschapsbestuur in staat is om via de doelstelling van 'de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen' in het projectbesluit een draagkrachtige onderbouwing op te nemen voor bijvoorbeeld een noodzakelijke verbreding van een havenmond dan is wellicht iets meer mogelijk dan alleen compensatie.

⁹ Artikel 5.6, onder c Omgevingsbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

14.2.2 Oplossingsrichting

Het bundelen van projecten kan een oplossing bieden in die gevallen waar de eigen grenzen van de bevoegdheid zijn bereikt en legitieme wensen in de sfeer van meekoppelkansen kunnen worden opgelost door de besluitvorming zoveel mogelijk integraal te maken. Integraliteit is immers een belangrijk uitgangspunt van de Omgevingswet. In de Omgevingswet staat een samenhangende zorg voor de fysieke leefomgeving centraal. Afstemming en samenwerking tussen overheden is in de Omgevingswet uitdrukkelijk vastgelegd en past veelal bij bestuurlijke wensen om in gebiedsprocessen de diverse opgaven te realiseren. De Omgevingswet bepaalt dat een bestuursorgaan bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden rekening houdt met de taken en bevoegdheden van andere bestuursorganen en zo nodig met deze andere bestuursorganen afstemt¹⁰. Bovendien bepaalt de Omgevingswet dat bestuursorganen taken en bevoegdheden gezamenlijk kunnen uitoefenen zonder overdracht van taken en bevoegdheden. Een bestuursorgaan treedt bij de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden slechts in de taken en bevoegdheden van een ander bestuursorgaan voor zover dat nodig is voor de uitvoering van zijn eigen taken en bevoegdheden. Als het waterschapsbestuur ervoor wil kiezen om de opgave met behulp van een zelfstandig projectbesluit uit te voeren is dat mogelijk, tenzij dat besluit de uitvoering van een projectbesluit van gedeputeerde staten of de minister(s) belemmert. De Omgevingswet bepaalt namelijk, dat het dagelijks bestuur van het waterschap geen projectbesluit vaststelt voor zover dat besluit de uitvoering, het in werking hebben of het in stand houden van een ander project dat zijn grondslag vindt in een projectbesluit van gedeputeerde staten of de betrokken minister(s) belemmert¹¹.

¹⁰ Artikel 2.2 Ow.
¹¹ Artikel 16.74 Ow.

Aanbevelingen

- a. Voorzieningen of maatregelen die worden getroffen om nadelige gevolgen van het waterstaatsproject voor de fysieke leefomgeving te voorkomen, te beperken of te compenseren, op te nemen in het projectbesluit van het waterschapsbestuur.
- b. Wensen die verder gaan en gezien kunnen worden als kansen die aan het project kunnen worden gekoppeld en geen compensatie vormen (zoals nieuwe activiteiten, werken of ontwikkelingen) niet in het projectbesluit op te nemen. In dat geval na te gaan of afstemming of bundeling van besluitvorming van projecten met andere overheden uitkomst biedt.

14.3 CONTRACTVORM

De gekozen contractvorm kan invloed hebben op de wijze waarop het projectproces is ingericht, de samenwerking tussen en de verdeling van verantwoordelijkheden tussen opdrachtgever (initiatiefnemer) en opdrachtnemer (ingenieursbureau, aannemer) en de ingebrachte kennis. Daarom is het goed hier in het projectbesluit aandacht aan te besteden.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGaan
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Aanbevelingen

- Beschrijf welke contractvorm is gekozen en waarom. Voorkomen de contractvormen zijn onder andere RAW (JAV), E&C, D&C (JAV-gc) en Alliantie. De keuze voor de contractvorm is vaak gebaseerd op de aard (complexiteit) en omvang van de opdracht, op welk moment welke expertise nodig is en de te verwachten (ruimte voor) oplossingsrichtingen.
- Welk kader heeft de opdrachtgever meegegeven aan de opdrachtnemer? Welke speelruimte heeft de opdrachtnemer? Hier kan bijvoorbeeld verwezen worden naar andere onderdelen van het projectbesluit (het gebied waarbinnen de oplossing gerealiseerd moet worden, randvoorwaarden voor veiligheid, ontwerp, landschap, inpassing, beheer en onderhoud) of het MER.
- Geef aan welk effect de gekozen contractvorm op het project heeft gehad, en nog is te verwachten voor de omgeving. Denk aan de inbreng van innovatieve oplossingen of uitvoeringskennis zijn. Zijn er triggers in het contract gebouwd om bepaald gedrag van de opdrachtnemer te stimuleren?

INLEIDING
LEESWIJZER
1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT
OMGEVINGSWET
2.3 BEVOEGD GEZAG
3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
4 DE PROJECTPROCEDURE
4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
4.3 VERKENNING
4.4 VOORKEURSBESLISSING
4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
4.6 PROJECTBESLUIT
5 PARTICIPATIE
5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
5.2 DOEL
5.3 WIE
5.4 HOE
5.5 RESULTAAT
6 TOEZICHT EN HANDHAVING
6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND
BESTUURSORGAAN
7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
7.1 GOEDKEURING
7.2 BEKENDMAKING
7.3 INWERKINGTREDING
7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
9.1 INSTRUCTIEREGELS
9.2 BEOORDELINGSREGELS
10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
10.1 OMGEVINGSPLAN
10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
10.4 COÖRDINATIE
11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
11.3 NADEELCOMPENSATIE
12 OVERGANGSRECHT
12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN
MEEKOPPELKANSEN
14.3 CONTRACTVORM
LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

LITERATUURLIJST

Afwegingskader waterschap Limburg

Bergingsgebieden uniform geregeld in de Waterwet, De aanwijzing, aanleg, regulering en ingebruikname van bergingsgebieden onder de Waterwet, mr.dr. Frank Groothuijse, TBR 2010, nr. 9 – september 2010

Burgerparticipatie en omgevingsprojecten: hoe zorgen we voor kwaliteit?, prof.mr.dr. A.W. (Albert) Koers en prof.mr.dr. H.E.(Herman) Bröring, TO augustus 2017, nr. 4

Code maatschappelijke participatie: Eerder, breder en beter, Maatschappelijke participatie bij – MIRT - projecten

De juridificering van de voornemenprocedure onder de Omgevingswet, mr. H.A.J. (Henk) Gierveld, TBR 2016/nr. 4

Het juridisch instrumentarium voor actief waterbeheer, mr. L.C.E. (Lizzy) Augustinus en mr. ir. S. (Simon) Handgraaf, TO juni 2017, nr. 3

Inhoud en reikwijdte van het projectbesluit voor ‘natte’ waterstaatswerken, mr.dr. Frank Groothuijse, TO augustus 2017, nr. 4

Integratie als keuze: het projectbesluit voor waterschappen in de nieuwe Omgevingswet, mr. H.J.M. (Hans) Besselink, TO augustus 2017, nr. 4

Model projectbesluit Omgevingswet voor Rijkswaterstaat, d.d. 1 maart 2017

Model projectplan Waterwet, rapport van de Uniewerkgroep ‘Model-projectplan Waterwet’, mei 2012

Model-projectplan hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Participatie bij besluitvorming over aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen, mr. H.A.J. (Henk) Gierveld, TO augustus 2017, nr. 4

Projectbesluitvorming voor natte waterstaatswerken op grond van de Waterwet en de Omgevingswet, mr.dr. Frank Groothuijse, TO juni 2017, nr. 3

Van projectplan naar projectbesluit, Interbestuurlijke samenwerking en coördinatie in een nieuw jasje onder de Omgevingswet, mr.drs. J.A. Mohuddy, TBR 2017/173

Verkenning kerninstrument projectbesluit voor implementatie Omgevingswet, stand van zaken april 2019

Wegwijzer van Waterwet naar Omgevingswet, een praktische handleiding 2018

www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

www.helpdeskwater.nl

www.omgevingswetportaal.nl

www.wetten.nl

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

BIJLAGE 1 PROJECTPROCEDURE

Procedure	Omgevingswet	Omgevingsbesluit
Kennisgeving voornemen	Artikel 5.47 <ul style="list-style-type: none"> Bevoegd gezag geeft kennis van het voornemen een verkenning uit te voeren. Bevoegd gezag geeft aan wel of geen voorkeursbeslissing te nemen. Een ieder heeft de gelegenheid mogelijke oplossingen voor te dragen. Bevoegd gezag geeft uitgangspunten voor het redelijkerwijs in beschouwing nemen van oplossingen. 	Artikel 5.2 <ul style="list-style-type: none"> Inhoudseisen voor het voornemen. Wijze van kennisgeving (aansluiting bij Awb).
Kennisgeving participatie	Artikel 5.47 <ul style="list-style-type: none"> Betrekken burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen. 	Artikel 5.3 <ul style="list-style-type: none"> Inhoudseisen voor de kennisgeving. Wijze van kennisgeving (vormvrij). Benodigde informatie beschikbaar stellen.
Verkenning	Artikel 5.48 <ul style="list-style-type: none"> Inhoud van de verkenning. Advies onafhankelijke deskundige over voorgedragen mogelijke oplossingen (optioneel). Beslissing bevoegd gezag of oplossing in beschouwing wordt genomen. 	
Voorkeursbeslissing	Artikel 5.49 <ul style="list-style-type: none"> Bevoegd gezag besluit tot wel of geen voorkeursbeslissing nemen (opgenomen in de kennisgeving voornemen). Inhoud van de voorkeursbeslissing. 	Artikel 5.4 <ul style="list-style-type: none"> Verplichte voorkeursbeslissing bij bepaalde weg-, vaarweg- en spoorprojecten op rijksniveau. Artikel 5.5 <ul style="list-style-type: none"> Inhoud voorkeursbeslissing. Motivering participatie, waarbij voorgedragen oplossingen en advies onafhankelijke deskundige worden meegenomen.
Projectbesluit	Artikel 5.51 <ul style="list-style-type: none"> Motivering participatie, waarbij voorgedragen oplossingen en advies onafhankelijke deskundige worden meegenomen. Ook resultaten verkenning. Artikel 5.52 en 5.53 <ul style="list-style-type: none"> Het projectbesluit kan het omgevingsplan wijzigen voor zover in strijd met het projectbesluit en kan gelden als omgevingsvergunning en als ander besluit. 	Artikel 5.6 <ul style="list-style-type: none"> Inhoudseisen projectbesluit. Artikel 5.7 <ul style="list-style-type: none"> Aanwijzing andere besluiten. Artikel 5.8 <ul style="list-style-type: none"> Advies en instemming andere besluiten.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCIEREGELS, INSTRUCIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

BIJLAGE 2 AFWEGINGSKADER

Hoofdreutel: Als uitgangspunt voor het verrichten van activiteiten door het waterschap geldt: Vergunning eigen dienst, tenzij er een projectbesluit genomen wordt (verplicht of facultatief) of er een vrijstelling geldt op grond van de Waterschapsverordening.

FEITENWEERGAVE

Feiten	Vrijstelling van vergunning/melding	Vergunning	Projectbesluit light	Projectbesluit integraal
Definitie	De bij verordening geregelde vrijstelling van meld- en vergunningplicht voor beheermaatregelen die geen wijziging aan het watersysteem (ten opzichte van de legger) tot gevolg hebben.	De vergunning (eigen dienst) betreft de omgevingsvergunning voor een wateractiviteit. Het gaat dan om activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid en die zijn gereguleerd in de waterschapsverordening en Omgevingswetgeving. Een wateractiviteit is: 1. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een waterstaatswerk, 2. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot een installatie, niet zijnde een mijnbouwinstallatie, in een waterstaatswerk, 3. een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam 4. een lozingsactiviteit op een zuiveringstechnisch werk, 5. een stortingsactiviteit op zee, 6. een wateronttrekkingsactiviteit of, 7. een activiteit waarvoor de omgevingsverordening of waterschapsverordening regels bevat.	Het projectbesluit onder de Omgevingswet is een besluit dat ambtshalve door de minister, gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van een waterschap word genomen en dat bedoeld is om complexe projecten met een publiek belang in de fysieke leefomgeving toe te staan (Ow 5.44). Het dagelijks bestuur kan een projectbesluit alleen vaststellen met het oog op de taken, bedoeld in artikel 2.17, eerste lid, aanhef en onder a Ow (artikel 5.44, lid 3 Ow). Dit zijn: • het beheer van watersystemen, voor zover aan het waterschap toegeedeeld bij provinciale verordening; • de zuivering van stedelijk afvalwater, gebracht in een openbaar vuilwaterriool, in een zuiveringstechnisch werk.	Het projectbesluit onder de Omgevingswet is een besluit dat ambtshalve door de minister, gedeputeerde staten of het dagelijks bestuur van een waterschap word genomen en dat bedoeld is om complexe projecten met een publiek belang in de fysieke leefomgeving toe te staan (Ow 5.44). Het dagelijks bestuur kan een projectbesluit alleen vaststellen met het oog op de taken, bedoeld in artikel 2.17, eerste lid, aanhef en onder a Ow (artikel 5.44, lid 3 Ow). Dit zijn: • het beheer van watersystemen, voor zover aan het waterschap toegeedeeld bij provinciale verordening; • de zuivering van stedelijk afvalwater, gebracht in een openbaar vuilwaterriool, in een zuiveringstechnisch werk.
Reikwijdte besluit	Beheer en onderhoudsactiviteiten door of in opdracht van het waterschap waarvoor, op grond van de huidige Keur en straks de waterschapsverordening geen vergunning- of meldplicht geldt.	De vergunning (eigen dienst) betreft de omgevingsvergunning voor een wateractiviteit. Het gaat dan om activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid en die zijn gereguleerd in de waterschapsverordening en Omgevingswetgeving.	Het projectbesluit omvat het besluit tot het vaststellen van het project en wijzigt het omgevingsplan voor zover het in strijd is met het projectbesluit (geen besluit gemeente nodig, wel goedkeuring GS). Daarnaast heb je nog diverse uitvoeringsbesluiten nodig. Het kunnen voor wat betreft het projecten zijn die betrekking hebben op: • watersystemen; • zuiveringstechnisch werken.	Alle besluiten (incl. uitvoeringsbesluiten, zoals diverse omgevingsvergunningen) liggen in een besluit op tafel, vanuit 1 bevoegd gezag wordt in 1 keer naar omgeving getreden. ook dit projectbesluit wijzigt het omgevingsplan voor zover het in strijd is met het projectbesluit (geen besluit gemeente nodig, wel goedkeuring GS). Het kunnen voor wat betreft het projecten zijn die betrekking hebben op: • watersystemen; • zuiveringstechnisch werken.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
  - 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
    - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
    - 2.3 BEVOEGD GEZAG
  - 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
    - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
    - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
  - 4 DE PROJECTPROCEDURE
    - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
    - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
    - 4.3 VERKENNING
    - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
    - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 4.6 PROJECTBESLUIT
  - 5 PARTICIPATIE
    - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
    - 5.2 DOEL
    - 5.3 WIE
    - 5.4 HOE
    - 5.5 RESULTAAT
  - 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
    - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
    - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
  - 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
    - 7.1 GOEDKEURING
    - 7.2 BEKENDMAKING
    - 7.3 INWERKINGTREDING
    - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
  - 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
  - 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
    - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
    - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
  - 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
    - 10.1 OMGEVINGSPLAN
    - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
    - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
    - 10.4 COÖRDINATIE
  - 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
    - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
    - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
    - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
  - 12 OVERGANGSRECHT
    - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
    - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
  - 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
    - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
    - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
  - 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
    - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
    - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
    - 14.3 CONTRACTVORM
- LITERAATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Feiten	Vrijstelling van vergunning/melding	Vergunning	Projectbesluit light	Projectbesluit integraal
Participatie en rechtsbescherming	Participatie zal met name gericht zijn op het geven van voorlichting over onze activiteiten rondom onderhoud en beheer. Bij de vrijstelling staat in tegenstelling tot de vergunning eigen dienst en het projectbesluit geen rechtsmiddel open voor de omgeving.	Om te stimuleren dat een initiatiefnemer (in dit geval het waterschap zelf) omwonenden vroegtijdig betreft bij de plannen, zijn regels opgenomen voor initiatiefnemers. De initiatiefnemer moet in de aanvraag voor een omgevingsvergunning aangeven of, en hoe, er overleg is geweest met belanghebbenden. Tegen de vergunning staat bezwaar dan wel beroep open. Beroep bij rechtbank, hoger beroep bij RvS. Duurt langer voordat de benodigde besluiten onherroepelijk zijn. Echter geen goedkeuring nodig van GS. Als initiatiefnemer kun je dan zelf nog kiezen voor afdeling 3.4 Awb.	Participatie is verplicht en vroegtijdig in de procedure moet inzichtelijk worden gemaakt hoe aan het participatietraject invulling wordt gegeven. De overheid doet uiterlijk bij de start van de verkenning voor een projectbesluit een 'kennisgeving participatie'. In deze kennisgeving staat hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de verkenning worden betrokken. Tegen het projectbesluit staat rechtstreeks beroep bij de RvS open, waardoor het geen in dit besluit is geregeld sneller onherroepelijk is. Tegen de uitvoeringsbesluiten die hiernaast door de gemeenten/provincie worden verleend is eveneens rechtstreeks beroep mogelijk.	Participatie is verplicht en vroegtijdig in de procedure moet inzichtelijk worden gemaakt hoe aan het participatietraject invulling wordt gegeven. De overheid doet uiterlijk bij de start van de verkenning voor een projectbesluit een 'kennisgeving participatie'. In deze kennisgeving staat hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de verkenning worden betrokken. Tegen het projectbesluit staat rechtstreeks beroep bij de RvS open, waardoor het geen in dit besluit is geregeld sneller onherroepelijk is.
Bevoegd gezag en goedkeuringsvereiste	Geen optie	Dagelijks bestuur waterschap. Coördinatie tussen vergunning eigen dienst en andere vergunningen vrijwillig mogelijk (afdeling 3.5 Awb).	DB van het waterschap en/of GS van de Provincie. Er is geen besluit meer nodig van de gemeente om het omgevingsplan aan te passen. Overige vergunningen moeten binnen zelfde tijdsbestek door provincie en gemeente worden verleend, waarbij de provincie kan worden verzocht om in de plaats te treden indien dit noodzakelijk is. Provincie heeft een coördinerende/ bemiddelende rol. GS moet het projectbesluit goedkeuren. Eventueel coördinatie andere omgevingsvergunningen via afdeling 3.5 Awb. GS verplicht coördinerend bevoegd gezag. Bij integrale gebiedsontwikkelingen waar zowel Rijk, Provincie en Waterschap bevoegdheden hebben en projecten willen realiseren, zijn er drie keuzemogelijkheden: 1. zelf doen (eigen projectbesluit) 2. zelf doen, maar afstemmen (ieder zijn eigen projectbesluit) 3. gezamenlijk project, hoogst bevoegd gezag	DB van het waterschap en/of GS van de Provincie. Er is geen besluit meer nodig van de gemeente om het omgevingsplan aan te passen. Ook de omgevingsvergunningen voor de overige maatregelen worden na advies van de gemeenten door het DB in het projectbesluit vastgesteld. GS moet het projectbesluit goedkeuren. Bij integrale gebiedsontwikkelingen waar zowel Rijk, Provincie en Waterschap bevoegdheden hebben en projecten willen realiseren, zijn er drie keuzemogelijkheden: 1. zelf doen (eigen projectbesluit) 2. zelf doen, maar afstemmen (ieder zijn eigen projectbesluit) 3. gezamenlijk project, hoogst bevoegd gezag
Toezicht & Handhaving	Geen optie	Dagelijks bestuur waterschap (vergunningverlenend gezag is ook handhavingsbevoegd).	Bevoegd gezag voor het projectbesluit ook voor handhaving daarop Het bevoegd gezag dat een Omgevingsvergunning verleend heeft, is bevoegd gezag voor handhaving.	Door bevoegd gezag te zijn voor de vaststelling van het projectbesluit met bijbehorende uitvoeringsbesluiten, wordt het waterschap ook bevoegd gezag voor toezicht en handhaving hierop, voor die vergunningen die onderdeel uitmaken van het projectbesluit.

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

AFWEGINGSKADER

Criteria op hoofdlijnen	Vrijstelling van vergunning/melding	Vergunning	Projectbesluit light	Projectbesluit integraal
A. Beheermaatregelen die geen wijziging aan het watersysteem (ten opzichte van de normatieve toestand van het waterstaatswerk op grond van de legger) tot gevolg hebben, zoals de diverse soorten onderhoud en beheer.	Voor reguliere beheer en onderhoudsactiviteiten waarbij geen belangen van derden aan de orde zijn. Vb. maaien, opschonen, baggeren, beschoeiingen vervangen.	In het geval belangen van derden worden geraakt bij (uitvoering van) de werken, zoals bijvoorbeeld bij groot onderhoud (vb. vervangen van stuwen en gemalen, peil regulerende kunstwerken) en omvangrijke bronbemalingen.	Geen optie	Geen optie
B. Maatregelen die wel een wijziging aan het watersysteem (ten opzichte van de legger) tot gevolg hebben. Niet zijnde A.	Optie (algemene regel al dan niet met meldingsplicht, bijvoorbeeld het graven van een - tertiaire, C- of overige - watergang)	Vergunning eigen dienst is een optie met name als het project niet al te complex is. Bijvoorbeeld als er nauwelijks of geen planologische wijzigingen noodzakelijk zijn.	Projectbesluit is een optie, maar niet verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie	Projectbesluit is een optie, maar niet verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie
C. Primaire waterkeringen (projecten waarvoor de verplichte projectplanprocedure uit de waterwet van toepassing was)	Geen optie	Geen optie	Projectbesluit verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie	Projectbesluit verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie
D. Beheermaatregelen die geen wijziging aan een zuiveringstechnisch werk tot gevolg hebben, zoals de diverse soorten onderhoud en beheer.	Voor reguliere beheer en onderhoudsactiviteiten waarbij geen belangen van derden aan de orde zijn. Vb. vervangen van bestaande onderdelen, zoals pompen, putten, persleidingen, beluchtingstanks.	In het geval belangen van derden worden geraakt bij (uitvoering van) de werken, zoals bijvoorbeeld bij groot onderhoud en bronbemalingen.	Geen optie	Geen optie
E. Maatregelen die wel een wijziging aan het zuiveringstechnisch werk tot gevolg hebben.	Geen optie	Vergunning eigen dienst is een optie met name als het project niet al te complex is. Bijvoorbeeld als er nauwelijks of geen planologische wijzigingen noodzakelijk zijn.	Projectbesluit is een optie, maar niet verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie	Projectbesluit is een optie, maar niet verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie
F. Maatregelen een nieuw zuiveringstechnisch werk tot gevolg hebben.	Geen optie	Geen optie	Projectbesluit is een optie, maar niet verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie	Projectbesluit is een optie, maar niet verplicht, keuze mogelijk tussen light en integrale versie

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCTIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Criteria op detail	Vrijstelling van vergunning/melding	Vergunning	Projectbesluit light	Projectbesluit integraal
1. Mate van complexiteit	Geen optie	Als het gaat om een relatief eenvoudig, weinig complex project in het watersysteem kan de vergunning eigen dienst de voorkeur hebben. Denk met name aan projecten waarbij geen (grootschalige) aanpassing van het omgevingsplan nodig is. Zijn de maatregelen complexer dan vergt dit wel meer afstemming met de andere bevoegde gezagen.	Bij (grote) wijzigingen van het watersysteem heeft het projectbesluit de voorkeur boven de vergunning eigen dienst. Indien voor de uitvoeringsbesluiten veel expliciete kennis noodzakelijk is, dan heeft deze procedure de voorkeur boven het projectbesluit integraal. Uitvoeringsbesluiten kunnen dan bij de oorspronkelijk bevoegde gezagen blijven. Nadeel is dat dit voor de omgeving een beetje een versnipperd beeld geeft.	De integrale procedure heeft weinig toegevoegde waarde ten opzichte van het projectbesluit light. Van belang is dat we in staat zijn om ons de benodigde kennis voor de uitvoeringsbesluiten eigen te maken alvorens deze door het DB te laten vaststellen. Na besluitvorming is het waterschap ook bevoegd gezag inzake handhaving op deze besluiten. Hiermee kan het waterschap ook meer grip op de situatie houden.
2. Planologische verandering (wijz. omgevingsplan)	Geen optie	Als de planologische veranderingen beperkt zijn heeft deze procedure de voorkeur. De planologische verandering moet apart door de gemeente worden geregeld.	Voorkeur bij grote planologische veranderingen. Planologische aanpassingen worden in projectbesluit meegenomen, keuze voor light of integraal ligt op ander criteria.	Voorkeur bij grote planologische veranderingen. Planologische aanpassingen worden in projectbesluit meegenomen, keuze voor light of integraal ligt op ander criteria.
3. Onteigening nodig	Geen optie	Geen optie	Projectbesluit geeft titel voor onteigening	Projectbesluit geeft titel voor onteigening
4. Weerstand	Geen optie	Als de weerstand gericht is tegen een afzonderlijk uitvoeringsbesluit, waarbij een beroep hiertegen de overige uitvoering niet hoeft te vertragen, kan deze procedure de voorkeur hebben. Voorbeeld weerstand tegen een verkeersbesluit, veroorzaakt geen vertraging voor de overige uitvoering van het project.	Als de weerstand gericht is tegen een afzonderlijk uitvoeringsbesluit, waarbij een beroep hiertegen de overige uitvoering niet hoeft te vertragen, kan deze procedure de voorkeur hebben. Voorbeeld weerstand tegen een verkeersbesluit, veroorzaakt geen vertraging voor de overige uitvoering van het project.	Als weerstand kan afnemen met een integraal beeld van de werkzaamheden en bijbehorende besluiten, kan hier de voorkeur voor zijn.

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE
4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
4.3 VERKENNING
4.4 VOORKEURSBESLISSING
4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE
5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
5.2 DOEL
5.3 WIE
5.4 HOE
5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING
6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
7.1 GOEDKEURING
7.2 BEKENDMAKING
7.3 INWERKINGTREDING
7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
9.1 INSTRUCTIEREGELS
9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
10.1 OMGEVINGSPLAN
10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT
12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

Criteria op detail	Vrijstelling van vergunning/melding	Vergunning	Projectbesluit light	Projectbesluit integraal
5. Effecten op de omgeving	Geen optie	Als de effecten op de omgeving klein zijn kan deze procedure de voorkeur hebben. Naarmate de effecten op de omgeving groter zijn, is het belangrijk rechtszekerheid en transparantie te creëren voor de omgeving. Om te stimuleren dat een initiatiefnemer (in dit geval het waterschap zelf) omwonenden vroegtijdig betreft bij de plannen, zijn regels opgenomen voor initiatiefnemers. De initiatiefnemer moet in de aanvraag voor een omgevingsvergunning aangeven of, en hoe, er overleg is geweest met belanghebbenden.	Als de effecten op de omgeving groot zijn kan deze procedure de voorkeur hebben. Naarmate de effecten op de omgeving groter zijn, is het belangrijk rechtszekerheid en transparantie te creëren voor de omgeving. Hoe complexer het project, des te meer is de integrale aanpak inclusief verplichte participatie. De overheid doet uiterlijk bij de start van de verkenning voor een projectbesluit een 'kennisgeving participatie'. In deze kennisgeving staat hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de verkenning worden betrokken.	Als de effecten op de omgeving groot zijn kan deze procedure de voorkeur hebben. Naarmate de effecten op de omgeving groter zijn, is het belangrijk rechtszekerheid en transparantie te creëren voor de omgeving. Hoe complexer het project, des te meer is de integrale aanpak inclusief verplichte participatie. Alle besluiten (incl. uitvoeringsbesluiten) liggen in een besluit op tafel, vanuit 1 bevoegd gezag wordt in 1 keer naar omgeving getreden. ook dit projectbesluit wijzigt het omgevingsplan (geen besluit gemeente nodig, wel goedkeuring GS). Hiermee is deze vorm van het projectbesluit uitermate geschikt voor besluiten met een groot effect op de omgeving.
6. Balans tussen belangen van waterschap en gemeente	Geen optie	Mogelijk, maar een gecoördineerde behandeling heeft dan de voorkeur.	Deze procedure kan de voorkeur hebben als de relaties tussen partijen het noodzakelijk maken om de bevoegdheden zo veel mogelijk bij partijen te houden. Stok achter de deur is de coördinerende en goedkeurende rol van de provincie.	Deze procedure heeft voor de omgeving de voorkeur als de belangen in goede balans zijn.
7. Mogelijkheid tot aandragen van alternatieven door de omgeving	Geen optie	Mindere optie	Voorkeur	Voorkeur
8. Doelstelling: wateroverlast/waterveiligheid	Geen optie	Mogelijk	Voorkeur	Voorkeur
9. Wijze van aanbesteding	Geen optie	Mogelijk. De eis dat aan de vergunningsvoorwaarden moet worden voldaan, moet in het programma van eisen worden opgenomen.	Als de verdere invulling van de concrete uitvoering bij de aannemer wordt gelaten heeft deze procedure de voorkeur. In het projectbesluit moet wel voldoende flexibiliteit kunnen worden ingebouwd. De planologische ruimte uit het projectbesluit is één van de randvoorwaarden.	In het projectbesluit moet voldoende flexibiliteit kunnen worden ingebouwd om een optimale marktwerking te creëren. Dit kan op gespannen voet staan met het integraal vaststellen van de bijbehorende uitvoeringsbesluiten. De planologische ruimte die bij projectbesluit wordt geregeld is een van de randvoorwaarden

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

BIJLAGE 3 OVEREENKOMSTEN EN VERSCHILLEN PROJECT-PLAN (WATERWET) EN PROJECTBESLUIT (OMGEVINGSWET)

	Projectplan (5.4 Wtw)	Projectprocedure (5.5 Wtw)	Projectbesluit (5.44 Ow)
Situatie per doel			
Verplicht	Aanleg of wijziging van een waterstaatswerk	Aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen • aanleg of wijziging van andere waterkeringen • andere waterstaatswerken van bovenlokale betekenis die met spoed en op gecoördineerde wijze tot stand moeten worden gebracht indien bij provinciale verordening bepaald	Uitvoeren, in werking hebben of in stand houden van een project • aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen
Optioneel			Vergunning eigen dienst
Werken			
Werken	Waterstaatswerken	Waterstaatswerken	• Waterstaatswerken • Zuiveringstechnische werken
Bevoegd gezag			
Bevoegd gezag per besluit	Algemeen bestuur, met mogelijkheid tot delegatie aan dagelijks bestuur	Algemeen bestuur, met mogelijkheid tot delegatie aan dagelijks bestuur	Dagelijks bestuur
Samenloop andere bevoegde gezagen	✓	✓	Hoogste bevoegd gezag
Procedure			
Voornemen			✓
Verkenning			✓
Voorkeursbeslissing			✓
Advies en instemming bestuursorganen			✓
Bekendmaking ontwerpbesluit (toepassen afdeling 3.4 Awb)	Niet verplicht op grond van de Wtw, eventueel geregeld in Inspraakverordening van het waterschap	✓	✓
Zienswijzen	Belanghebbenden	Belanghebbenden	Een ieder
Toepassen afdeling 3.5 Awb (coördinatie)	✓	✓	✓
MER			
Project-MER		✓	✓
Project-mer-beoordeling of plan-mer	✓	✓	✓
Goedkeuring gedeputeerde staten			
Goedkeuring gedeputeerde staten		✓	✓
Instructieregels			✓

INLEIDING
LEESWIJZER

1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET

2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?

2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET

2.3 BEVOEGD GEZAG

3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT

3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN

3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER

4 DE PROJECTPROCEDURE

4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN

4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE

4.3 VERKENNING

4.4 VOORKEURSBESLISSING

4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

4.6 PROJECTBESLUIT

5 PARTICIPATIE

5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT

5.2 DOEL

5.3 WIE

5.4 HOE

5.5 RESULTAAT

6 TOEZICHT EN HANDHAVING

6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT

6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN

7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT

7.1 GOEDKEURING

7.2 BEKENDMAKING

7.3 INWERKINGTREDING

7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)

8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN

9 INSTRUCIEREGELS, INSTRUCIES EN BEOORDELINGSREGELS

9.1 INSTRUCIEREGELS

9.2 BEOORDELINGSREGELS

10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT

10.1 OMGEVINGSPLAN

10.2 OMGEVINGSVERGUNNING

10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN

10.4 COÖRDINATIE

11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN

11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN

11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE

11.3 NADEELCOMPENSATIE

12 OVERGANGSRECHT

12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN

12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP

13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET

13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT

13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS

14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)

14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN

14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

	Projectplan (5.4 Wtw)	Projectprocedure (5.5 Wtw)	Projectbesluit (5.44 Ow)
Inhoud			
Wijzigen omgevingsplan gemeente		Aanlegvergunning	✓
Omgevingsvergunning andere activiteiten			✓
Maatwerkvoorschrift algemene regels (AMvB)			✓
Verkeersbesluit			✓
Weg onttrekken aan de openbaarheid			✓
Mogelijkheid tot nadere uitwerking			
Mogelijkheid tot nadere uitwerking			✓
Bekendmaking en terinzagelegging			
Bekendmaking en terinzagelegging	✓	✓	✓
Inwerkingtreding			
Inwerkingtreding	Dag na bekendmaking	Dag na bekendmaking	4 weken na bekendmaking van het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten
Rechtsbescherming			
Bezwaar	Alleen als geen toepassing is gegeven aan afdeling 3.4 Awb, anders niet		
Beroep rechtbank	✓		
Hoger beroep afdeling rechtspraak Raad van State	✓	In eerste en enige aanleg	In eerste en enige aanleg
Termijn 6 weken na bekendmaking (Awb)	✓	✓	✓
Alleen voor diegene die zienswijzen heeft ingediend, tenzij verschoonbaar of enkel gericht tegen wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit (Awb)	✓	✓	✓
Geen pro forma beroep		✓	✓
Handhaving			
Instandhouding eigen project	✓	✓	✓
Omgevingsvergunningen andere activiteiten			Indien opgenomen in het projectbesluit
Digitale ontsluiting Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)			
Digitale ontsluiting Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)			✓
Onteigening			
Onteigening	Bij Koninklijk besluit	Bij Koninklijk besluit	Onteigeningsbeschikking algemeen bestuur

INLEIDING
LEESWIJZER

- 1 HET PROJECTBESLUIT IN DE BELEIDSCYCLUS OMGEVINGSWET
- 2 VAN PROJECTPLAN WATERWET NAAR PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.1 WAT IS EEN PROJECTBESLUIT?
  - 2.2 VERSCHILLEN PROJECTPLAN WATERWET EN PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET
  - 2.3 BEVOEGD GEZAG
- 3 VERPLICHT PROJECTBESLUIT EN TYPEN PROJECTBESLUIT
  - 3.1 TYPEN PROJECTBESLUITEN
  - 3.2 INTEGRAAL AFWEGINGSKADER
- 4 DE PROJECTPROCEDURE
  - 4.1 KENNISGEVING VOORNEMEN
  - 4.2 KENNISGEVING PARTICIPATIE
  - 4.3 VERKENNING
  - 4.4 VOORKEURSBESSLISSING
  - 4.5 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 4.6 PROJECTBESLUIT
- 5 PARTICIPATIE
  - 5.1 PARTICIPATIEPARAGRAAF IN PROJECTBESLUIT
  - 5.2 DOEL
  - 5.3 WIE
  - 5.4 HOE
  - 5.5 RESULTAAT
- 6 TOEZICHT EN HANDHAVING
  - 6.1 HANDHAVING VAN HET PROJECTBESLUIT
  - 6.2 TOEDELING BESTUURSDWANGBEVOEGDHEID INSTEMMEND BESTUURSORGAAN
- 7 VERVOLGSTAPPEN NA VASTSTELLING PROJECTBESLUIT
  - 7.1 GOEDKEURING
  - 7.2 BEKENDMAKING
  - 7.3 INWERKINGTREDING
  - 7.4 RECHTSBESCHERMING (BEROEP)
- 8 ADVIES EN INSTEMMING BETROKKEN OVERHEIDSORGANEN
- 9 INSTRUCTIEREGELS, INSTRUCTIES EN BEOORDELINGSREGELS
  - 9.1 INSTRUCTIEREGELS
  - 9.2 BEOORDELINGSREGELS
- 10 TOTSTANDKOMING VEREISTE TOESTEMMINGEN PROJECTBESLUIT
  - 10.1 OMGEVINGSPLAN
  - 10.2 OMGEVINGSVERGUNNING
  - 10.3 MAATWERKVOORSCHRIFTEN
  - 10.4 COÖRDINATIE
- 11 DE UITVOERING VAN DE WERKZAAMHEDEN
  - 11.1 PROJECTBESLUIT EN GEDOOGPLICHTEN
  - 11.2 GRONDVERWERVING ONTEIGENINGSPROCEDURE
  - 11.3 NADEELCOMPENSATIE
- 12 OVERGANGSRECHT
  - 12.1 OVERGANGSRECHT IN HET ALGEMEEN
  - 12.2 OVERGANGSRECHT PROJECTPLAN WATERSCHAP
- 13 DIGITAAL STELSEL OMGEVINGSWET
  - 13.1 ONTWERP-PROJECTBESLUIT
  - 13.2 DIGITALE INFORMATIE VERSUS GELDENDE REGELS
- 14 BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN
  - 14.1 MILIEUEFFECTRAPPORTAGE (MER)
  - 14.2 BREDE KIJK: PROJECTBESLUIT, COMPENSATIE EN MEEKOPPELKANSSEN
  - 14.3 CONTRACTVORM

LITERATUURLIJST
BIJLAGEN
COLOFON

COLOFON

UITGAVE

Unie van Waterschappen
Koningskade 40
2509 AE Den Haag

Juni 2020

SAMENSTELLING UVW-PROJECTGROEP "PROJECTBESLUIT OMGEVINGSWET"

Mr. Andy Krijgsman (voorzitter projectgroep, Unie van Waterschappen)
Mr. Sandra Reynaers (secretaris projectgroep, Unie van Waterschappen)
Mr. Claudia Bremer (Hollands Noorderkwartier)
Ing. Izakjan Dekker (Unie van Waterschappen)
Mr. drs. Peter Donker (Vechtstromen)
Ing. Irene Fransen BSc (De Stichtse Rijnlanden)
Mr. Alieke van de Kamp (Zuiderzeeland)
Mr. Jeroen Langejan (Aa & Maas)
Mr. Angelique Leenders (Schieland en de Krimpenerwaard)
Mr. Leen Meijers (Scheldestromen)
Mr. Jan van Oorschot (Zuiderzeeland)
Mr. Jacqueline Schippers (De Stichtse Rijnlanden)
Bregje van der Steeg MA (Hollands Noorderkwartier)
Esther van Zundert MSc (Drents Overijsselse Delta)